

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Ekonomika vybrané neziskové organizace

Kateřina Kytková

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kateřina Kytková

Provoz a ekonomika

Název práce

Ekonomika vybrané neziskové organizace

Název anglicky

Economy of selected nonprofit organization

Cíle práce

Cílem práce je na základě analýzy vybrané neziskové organizace vymezit závěry, návrhy a doporučení pro další stabilizaci a rozvoj organizace, včetně zdrojů financování neziskové organizace.

Metodika

1. vymezení teoretických přístupů pro hodnocení ekonomiky neziskových organizací
2. základní charakteristika analyzovaného subjektu
3. výpočty poměrových ukazatelů, hodnotících finanční situaci neziskové organizace
4. vymezení závěrů, návrhů a doporučení.

V teoretické části bude využita metoda studia primárních dokumentů – literární rešerše bude vytvořena z odborných knih (s ISBN) a z odborných časopisů (s ISSN).

V aplikační části bude využita metoda finanční analýzy pro neziskové organizace. Data budou zpracována v programu Excel v časových řadách, v tabulkách a v grafech.

Doporučený rozsah práce

30-50 stran textu

Klíčová slova

nezisková organizace, ekonomika, finanční analýza

Doporučené zdroje informací

- KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. Finanční analýza – krok za krokem. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
- MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně. 12. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 256 s. ISBN 978-80-7263-825-3.
- MORÁVEK, Zdeněk, MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, PROKŮPKOVÁ, Danuše. Meritum příspěvkové organizace. 6. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. s. 396. ISBN 978-80-7357-736-0.
- PELC, Vladimír. Daňové podmínky působení neziskových subjektů. V Praze: C.H. Beck, 2010. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-190-1.
- PELIKÁNOVÁ, Anna. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-271-9510-7.
- SALAMON, Lester, M. ANHEIER, Helmut K. Defining the Nonprofits Sector: A Cross-National Analysis. 1. vyd. Manchester: Manchester University Press, 1997. 527 s. ISBN 0-7190-4901-6.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Helena Řezbová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 7. 11. 2018

---

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2018

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 01. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Ekonomika vybrané neziskové organizace" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 11. března 2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Ing. Heleně Řezbové, Ph.D. za odborné vedení, konzultace, připomínky a cenné rady. Následně bych chtěla poděkovat Ing. Monice Froňkové, která mi jménem organizace Kulturní zařízení Kadaň poskytla veškeré podklady potřebné pro zpracování mé bakalářské práce.

Ekonomika vybrané neziskové organizace

Abstrakt

Bakalářská práce s názvem Ekonomika vybrané neziskové organizace se zabývá ekonomikou neziskové organizace Kulturní zařízení Kadaň. Cílem práce je na základě vyhodnocení ekonomickej situace dané organizace vymezit závěry, návrhy a doporučení pro další stabilizaci a rozvoj. Do teoretické části byla data čerpána z odborných knih s ISBN, kde je vysvětleno, jaké postavení má neziskový sektor v národním hospodářství. Teoretická část dále obsahuje základní charakteristiku neziskové organizace, její rozčlenění a vysvětlení, co je hlavní a vedlejší činnost. V literární rešerši jsou dále uvedeny informace o daňových předpisech a financování neziskových organizací. Největší pozornost je kladena na finanční analýzu, ve které je podrobně vysvětlen tento pojem a jsou zde uvedeny její dílčí ukazatele. V praktické části je uvedena základní charakteristika organizace Kulturní zařízení Kadaň, jsou zde popsány její projekty, objekty a hlavní a vedlejší činnost. Dále je pozornost věnována samotné finanční analýze. Nejprve je provedena analýza absolutních ukazatelů, kde jsou zkoumána aktiva, pasiva, náklady a výnosy organizace. Následuje analýza poměrových ukazatelů, kde je počítáno s ukazateli rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a autarkie. Vypočtené hodnoty jsou srovnávány s doporučenými hodnotami a je sledován jejich vývoj v určitém časovém období. V závěru práce jsou dle výsledků finanční analýzy doporučeny návrhy pro další rozvoj a stabilizaci organizace.

Klíčová slova: nezisková organizace, ekonomika neziskové organizace, finanční analýza, náklady, výnosy

Economy of selected non-profit organization

Abstract

The bachelor thesis named Economics of a chosen non-profit organization is focused on the economy of the non-profit organization Kulturní zařízení Kadaň. The target of the thesis is to define the conclusions, plans and suggestions for further development and stabilization on the basis of evaluation of the economic situation of non-profit organization. The theoretical part is based on the study of books with ISBN in which is explained what position has the non-profit sector in the national economy. The theoretical part contains basic characteristic of the non-profit organization, its division and explanation of its main and secondary activity. There are introduced information about tax regulations and financing of non-profit organizations. The thesis is mainly focused on financial analysis in which this term closely described and there are also introduced its partial indicators. The practical part of the thesis describes the characteristic of the non-profit organization Kulturní zařízení Kadaň, there are described its projects, objects and the main and the secondary activity. Attention is dedicated to the financial analysis. Firstly, the analysis of the absolute indicators where are examined assets, liabilities, revenues and costs is made. Then the analysis of the ratios indicators, where is counted with indicators of profitability, liquidity, activity, indebtedness and autarkie, is examined. Calculated values are compared with recommended values and its progress in the specific time is monitored. There are suggestions for further progress and stabilisation of the organization according to outputs of the financial analysis in the end of the thesis.

Keywords: non-profit organization, economy of non-profit organization, financial analysis, costs, revenues

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
2.1	Cíl práce	11
2.2	Metodika	11
3	Teoretická východiska	13
3.1	Postavení neziskového sektoru v národním hospodářství.....	13
3.1.1	Členění národního hospodářství podle principu financování	13
3.2	Nezisková organizace.....	14
3.2.1	Základní dělení neziskových organizací.....	14
3.2.2	Členění neziskových organizací podle právní normy	16
3.2.3	Charakteristické znaky a funkce neziskových organizací	18
3.2.4	Hlavní a vedlejší činnost neziskové organizace	19
3.3	Financování neziskových organizací	19
3.3.1	Samofinancování	20
3.3.2	Veřejné zdroje financování	20
3.3.3	Neveřejné zdroje financování	20
3.4	Fundraising.....	20
3.5	Daňové předpisy neziskových organizací	21
3.5.1	Daň z příjmů	21
3.5.2	Daň z přidané hodnoty	22
3.5.3	Daň silniční	22
3.5.4	Spotřební daň	23
3.5.5	Daň z nemovitých věcí	23
3.5.6	Daň z nabité nemovitých věcí	23
3.6	Finanční analýza.....	23
3.6.1	Zdroje informací pro finanční analýzu	23
3.6.2	Analýza absolutních ukazatelů	24
3.6.3	Analýza poměrových ukazatelů	25
4	Vlastní práce	37
4.1	Charakteristika organizace Kulturní zařízení Kadaň, p. o.	37
4.1.1	Hlavní a doplňková činnost	37
4.1.2	Řídící struktura	38
4.1.3	Objekty organizace	40
4.1.4	Významné kulturní akce organizace	42
4.1.5	Financování.....	43
4.2	Analýza absolutních ukazatelů.....	44

4.2.1	Horizontální analýza	44
4.2.2	Vertikální analýza	51
4.3	Analýza poměrových ukazatelů	55
4.3.1	Ukazatele rentability	55
4.3.2	Ukazatele likvidity	61
4.3.3	Ukazatele aktivity	65
4.3.4	Ukazatele zadluženosti	71
4.3.5	Ukazatele autarkie.....	73
5	Závěr a doporučení	76
6	Seznam použitých zdrojů	81
7	Seznam tabulek	83
8	Seznam grafů	84
9	Seznam obrázků	85
10	Seznam příloh	85
11	Přílohy	86

1 Úvod

Neziskový sektor včetně neziskové organizace má nepostradatelnou funkci v ekonomickém, společenském a politickém životě v každé zemi. Cílem neziskových organizací na rozdíl od organizací patřících do ziskového sektoru není dosahování zisku, ale uspokojování společenských potřeb obyvatelstva, přesto reálného zisku neziskové organizace dosahují. Vzniklý zisk pak musí být opět navrácen do organizace a použit na provozování její činnosti, rozvoj nebo pro předem stanovené cíle. Činnost neziskových organizací je především v oblastech sociálních, kulturních, vzdělávacích, zdravotnických či výzkumných.

Získávání finančních prostředků pro činnost neziskové organizace je velký problém. Většinou jsou neziskové organizace financovány vícezdrojově, často se jedná o kombinaci získávání prostředků z veřejných a neveřejných zdrojů nebo je možné využít samofinancování.

Ekonomickou situaci neziskové organizace lze posuzovat z několika hledisek. Je možné zkoumat složení aktiv a pasiv nebo mezi sebou porovnávat náklady a výnosy. Tato metoda nese název analýza absolutních ukazatelů. Zde je hlavní otázkou, z čeho kryje organizace své náklady na hlavní činnost. Dále je ekonomická situace neziskové organizace posuzována pomocí analýzy poměrových ukazatelů. Patří sem zejména ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a autarkie.

Vzhledem k tomu, že autorka studuje obor provoz a ekonomika, bylo téma Ekonomika vybrané neziskové organizace vybráno na základě podobnosti daného oboru a tématu. Nezisková organizace byla zvolena z důvodu, že autorku zajímá, jak hospodaří podniky, jejichž hlavním posláním není dosahování zisku.

Pro zpracování praktické části byla vybrána organizace Kulturní zařízení Kadaň. Autorka už v minulosti s organizací spolupracovala v rámci praxe na střední škole. Hlavním posláním organizace Kulturní zařízení Kadaň je poskytování univerzálních kulturních služeb a vytváření prostoru pro neustálé zvyšování kulturní úrovně obyvatel města a okolí.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je na základě finanční analýzy neziskové organizace Kulturní zařízení Kadaň vymezit závěry, návrhy a doporučení pro další stabilizaci a rozvoj organizace, včetně zdrojů financování neziskové organizace.

2.2 Metodika

1. Vymezení teoretických přístupů pro hodnocení ekonomiky neziskových organizací.
2. Základní charakteristika analyzovaného subjektu.
3. Výpočty poměrových ukazatelů hodnotících finanční situaci neziskové organizace.
4. Vymezení závěrů, návrhů a doporučení.

V teoretické části bude využita metoda studia primárních dokumentů – literární rešerše bude vytvořena z odborných knih (s ISBN) a z odborných časopisů (s ISSN).

V aplikační části bude využita metoda finanční analýzy pro neziskové organizace.

Data budou zpracována v programu Excel v časových řadách, v tabulkách a v grafech.

Vzhledem k velkému počtu použitých vzorců pro výpočty poměrových ukazatelů finanční analýzy byly po konzultaci s vedoucí práce vybrány konkrétní vzorce pro praktickou část, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 1 - Přehled vzorců použitých v praktické části

Název ukazatele	Vzorec výpočtu	Doporučená hodnota	Autor
Rentabilita aktiv	$\frac{\text{EBIT}}{\text{aktiva}} \times 100$	9 %	Sedláček (2007)
Rentabilita vlastního kapitálu	$\frac{\text{čistý zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100$	15 %	Sedláček (2007)
Rentabilita tržeb	$\frac{\text{EBIT}}{\text{tržby}} \times 100$	co nejvyšší	Kislengerová (2010)
Běžná likvidita	$\frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$	1,6 – 2,5	Kislengerová (2010)
Pohotová likvidita	$\frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásyby}}{\text{krátkodobé závazky}}$	0,7 – 1	Sedláček (2007)
Okamžitá likvidita	$\frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}}$	alespoň 0,2	Sedláček (2007)
Obrat aktiv	$\frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$	1	Kislengerová (2010)
Doba obratu aktiv	$\frac{\text{aktiva}}{\text{denní tržby}}$	co nejnižší	Kislengerová, Hnilica (2005)
Obraz zásob	$\frac{\text{roční tržby}}{\text{zásyby}}$	co nejvyšší	Sedláček (2007)
Doba obratu zásob	$\frac{\text{zásyby}}{\text{denní tržby}}$	co nejnižší	Kislengerová (2010)
Doba obratu pohledávek	$\frac{\text{pohledávky}}{\text{denní tržby}}$	co nejnižší	Kislengerová (2010)
Doba obratu závazků	$\frac{\text{krátkodobé zázavky}}{\text{denní tržby}}$	co nejnižší	Kislengerová (2010)
Koeficient zadluženosti	$\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková pasiva}} \times 100$	maximálně 50 %	Sedláček (2007)
Koeficient samofinancování	$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková pasiva}} \times 100$	alespoň 50 %	Otrusinová, Kubíčková (2011)
Autarkie na bázi výnosů a nákladů	$\frac{\text{výnosy z hl. činnosti}}{\text{náklady hl. činnosti}} \times 100$	100 %	Kraftová (2002)

Zdroj: vlastní zpracování

3 Teoretická východiska

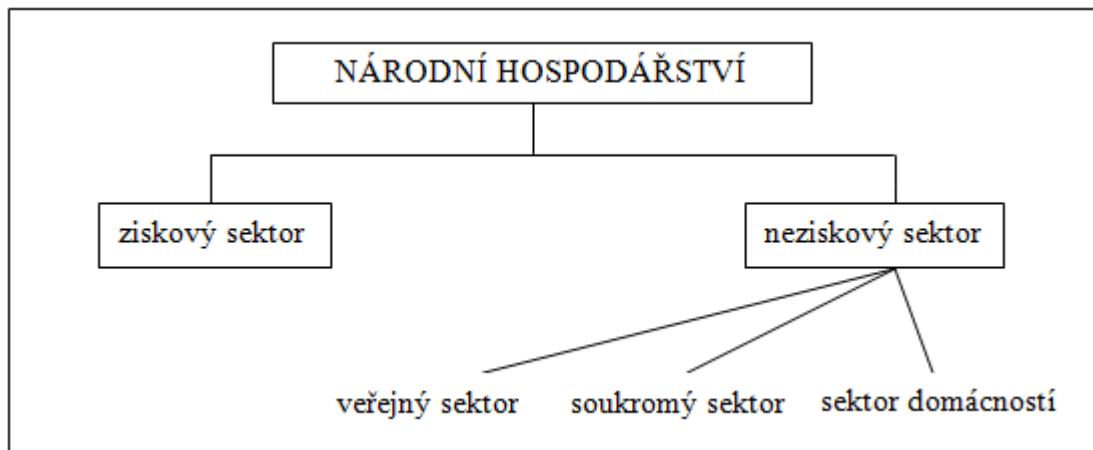
3.1 Postavení neziskového sektoru v národním hospodářství

Pro správné pochopení principů a existence neziskového sektoru a neziskové organizace je nutné si vymezit jejich prostor v národním hospodářství. V odborné literatuře se uvádí nespočet kritérií, podle kterých je možno národní hospodářství dělit. Jedna z variant je členění podle principu financování (Rektořík a kol., 2007).

3.1.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Podle principu financování se národní hospodářství dle Rektoříka (2007) dělí následovně:

Obrázek č. 1 - Struktura národního hospodářství

Zdroj: vlastní zpracování dle Rektoříka a kol., 2007

Ziskový sektor

Ziskový sektor je financován z prodeje statků, které jeho subjekty produkují nebo distribuují, za tržní cenu, která je na trhu vytvářena na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílem organizací řadících se do ziskového sektoru je dosažení zisku.

Neziskový sektor

Subjekty neziskového sektoru získávají prostředky pro svoji činnost z veřejných financí. Cílem není získat zisk ve finančním vyjádření, ale dosáhnout užitku v podobě veřejné služby. Neziskový sektor se dále dělí do tří částí:

a) Neziskový veřejný sektor

Část neziskového sektoru financována z veřejných financí, řízena a spravována veřejnou správou. Cílovou funkcí je poskytování veřejné služby.

b) Neziskový soukromý sektor

Neziskový soukromý sektor je financován ze soukromých financí, tedy financí fyzických a právnických osob, které neočekávají, že jim vklad přinese zisk.

c) Sektor domácností

Sektor domácností má z pohledu praxe a teorie ekonomiky a řízení neziskových organizací význam pro formování občanské společnosti.

Většina zemí na světě má specifická právní ustanovení pro zařazení organizací, které patří do neziskového sektoru. Tyto organizace mají nejčastěji charakter charitativní, vzdělávací, náboženský nebo vědecký. Odborníci používající tuto definici mohou v důsledku toho obtížněji určit, jaké organizace patří do neziskového sektoru. V rámci této definice je nezisková organizace ta, o které to určí zákon dané země (Salamon, 1997).

3.2 Nezisková organizace

Neziskové organizace nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, jak je uvedeno v zákoně o daních z příjmů. Jsou zřízeny za účelem provozování činnosti ve prospěch toho, kdo měl zájem o jejich založení. Tyto organizace nemusí být vždy nutně neziskové, i když nejsou zřízeny za účelem zisku. Mezi neziskové organizace patří mimo jiné i obce, kraje a státní fondy, u kterých převažuje charakter veřejné správy a služby, nelze však vyloučit ani činnost podnikatelskou. Z okruhu neziskových organizací vylučuje zákon o daních z příjmů obchodní společnosti a družstva, i když nebyly založeny za účelem získání zisku (Merlíčková Růžičková, 2013).

3.2.1 Základní dělení neziskových organizací

Pro pochopení cílů a poslání neziskových organizací uvádí Rektořík (2007) následující třídící znaky, dle kterých je možná jejich systematizace:

- a) kritérium zadavatele,
- b) kritérium globálního charakteru poslání,
- c) kritérium právně organizační normy,
- d) kritérium financování,
- e) kritérium charakteristiky realizovaných činností.

Kritérium zadavatele

Podle kritéria zadavatele se neziskové organizace člení na *veřejnoprávní organizace* (organizace založené veřejnou správou tj. ministerstvo nebo ústřední úřad státní správy a samosprávou tj. obec nebo kraj), *soukromoprávní organizace* (organizace založené fyzickou nebo právnickou osobou) a *veřejnoprávní instituce* (veřejná vysoká škola).

Kritérium globálního charakteru poslání

Podle kritéria globálního charakteru poslání se neziskové organizace dělí na *organizace veřejně prospěšné* založené za účelem produkce veřejných a smíšených statků, které uspokojují potřeby společnosti (ekologie, zdravotnictví, vzdělávání) a na *organizace vzájemně prospěšné* založené za účelem vzájemné podpory skupin občanů, které jsou spjaty společným zájmem, jež se snaží uspokojit (realizace aktivit v kultuře, ochrana zájmů skupin).

Kritérium právně organizační normy

Podle kritéria právně organizační normy se člení neziskové organizace na organizace založené na základě zákonů č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla a č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, dále na organizace založené podle ostatních zákonů týkajících se neziskové organizace a na organizace založené dle zákona č. 513/1991 Sb. – obchodní zákoník a organizace s obdobným charakterem.

Kritérium financování

Podle kritéria financování se dělí neziskové organizace na organizace financované *zcela z veřejných rozpočtů* (organizační složky státu), organizace financované *z části z veřejných rozpočtů* (příspěvkové organizace, církve a náboženské společnosti), organizace financované *z různých zdrojů* (dary, sbírky, vlastní činnost, sponsoring), organizace financované *především z výsledků realizace svého poslání*.

Kritérium charakteristiky realizovaných činností

Neziskové organizace lze vzhledem k uvedeným skutečnostem charakterizovat znaky *společnými pro všechny typy neziskových organizací*, tj. jsou právnickými osobami, nejsou založeny za účelem podnikání a získání zisku, uspokojují konkrétní potřeby občanů a komunit, mohou být financovány z veřejných rozpočtů a *společnými jen pro soukromé neziskové organizace*, tj. ze zákona mají povolenou svoji autonomii, členství v těchto organizacích je dobrovolné a v rámci legislativy, podle které byly založeny, vytváří struktury sympatizantů.

Dělení dle zřizovatele

Dle zřizovatele se neziskové organizace člení na státní a nestátní. *Státní neziskové organizace* jsou zřizovány státem, kraji, obcemi a jejich organizačními složkami. *Nestátní neziskové organizace* zřizují občané (Pelikánová, 2016).

3.2.2 Členění neziskových organizací podle právní normy

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, §18, odstavec 7 definuje neziskovou organizaci jako právnickou osobu, která nebyla zřízena za účelem zisku. Dle zákona sem patří tyto organizace:

Tabulka č. 2 - Členění neziskových organizací podle právní normy

Nadace a nadační fondy	Příspěvkové organizace
Obce	Registrované církve a náboženské společnosti
Občanská sdružení	Státní fondy
Obecně prospěšné společnosti	Veřejné vysoké školy
Organizační složky státu	Vyšší územní samosprávné celky
Politické strany a politická hnutí	Zájmová sdružení právnických osob

Zdroj: vlastní zpracování dle Boukala a Vávrové, 2007

Z organizací uvedených v tabulce č. 2 se mezi nestátní neziskové organizace řadí nadace a nadační fondy, občanská sdružení, obecně prospěšné činnosti a zájmová sdružení právnických osob. Státní neziskové organizace jsou obce, organizační složky státu, politické strany a politická hnutí, příspěvkové organizace, registrované církve a náboženské společnosti, státní fondy, veřejné vysoké školy a vyšší územní samosprávné celky (Vít, 2015).

Charakteristiky nestátních neziskových organizací

Nadace a nadační fondy vznikají za účelem dosahování obecně prospěšných cílů, tj. rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic, rozvoj vědy, vzdělání, tělovýchovy a sportu. Nadace, jež je právnickou osobou, používá pro dosažení daných cílů výnosy z nadačního jmění¹ a ostatní majetek nadace (Kočí a kol., 2012).

¹ Nadační jmění je peněžní vyjádření souhrnu peněžitých i nepeněžitých vkladů a nadačních darů zapsaných v nadačním rejstříku.

Občanská sdružení jsou organizace, ve kterých mají občané právo se svobodně sdružovat bez povolení státního orgánu. Patří sem odborové organizace, zahrádkáři, tělovýchovné jednoty, rybářské spolky, chovatelé, včelaři a další. Členy mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby (Merlíčková Růžičková, 2013).

Obecně prospěšná společnost je právnickou osobou založenou za účelem poskytování obecně prospěšných služeb. Výsledek hospodaření musí být vždy využit na poskytování služeb, pro které byla společnost zřízena, nesmí být použit ve prospěch zakladatelů nebo zaměstnanců. Financování obecně prospěšné činnosti je zajištěno z dotací ze státního rozpočtu, ze státního fondu, z rozpočtu územních samosprávných celků, z příspěvků a darů od jiných fyzických a právnických osob, z vlastní činnosti a z hospodářské činnosti (Merlíčková Růžičková, 2013).

Zájmová sdružení právnických osob jsou založená k ochraně jejich zájmů nebo k dosažení jiného účelu, tzn., že tento typ sdružení může být i zisková organizace, kde je rozhodující její poslání v zakladatelské smlouvě. Sdružení jako právnická osoba za nesplnění svých povinností odpovídá svým majetkem (Rektořík a kol., 2007).

Charakteristiky státních neziskových organizací

Obec je společenství občanů tvořící územní celek vymezený hranicí území obce. Kromě zastupitelstva, které obec spravuje, patří mezi orgány obce starosta, obecní úřad a rada obce. Zastupitelstvo má právo zřídit výbory a komise. Obec pečeje o všeestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů (Rektořík a kol., 2007).

Organizační složka státu je účetní jednotkou, jejíž jednání je považováno za jednání státu. Organizačními složkami státu jsou ministerstva, Ústavní soud, soudy, státní zastupitelství, Nejvyšší kontrolní úřad, Kancelář prezidenta republiky, Úřad vlády České republiky, Kancelář Veřejného ochránce práv, Akademie věd České republiky a další zřízení, o nichž to určí zvláštní právní předpis (Merlíčková Růžičková, 2013).

Politické strany a politická hnutí jsou dobrovolná sdružení členů starších 18 let. Pro oficiální vznik je nutná jejich registrace na ministerstvu vnitra. Občané, kteří jsou členy politických stran a hnutí, realizují svoji činnost na politickém životě společnosti (Rektořík a kol., 2007).

Příspěvková organizace je právnickou osobou zřízenou za účelem plnění úkolů v zájmu veřejnosti. Rozhodnutí o zřízení příspěvkové organizace a schválení zřizovací listiny je výhradní pravomocí zastupitelstva obce. Finanční hospodaření je ovlivněno především vztahem k rozpočtu zřizovatele – obce a bezprostředním vlivem zřizovatele na ekonomické rozhodování příspěvkové organizace (Morávek a kol., 2012).

Registrované církve a náboženské společnosti jsou dobrovolná společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy a náboženskými obřady založené za účelem vyznávání náboženské víry, které je spojené s bohoslužbami, vyučováním a duchovními službami (Kočí a kol., 2012).

Státní fondy jsou právnické osoby hospodařící s majetkem státu. V České republice je zřízen státní fond životního prostředí, státní fond kultury, státní fond na podporu kinematografie, státní zemědělský intervenční fond, státní fond dopravní infrastruktury a státní fond rozvoje bydlení (Rektořík a kol., 2007).

Veřejné vysoké školy jsou právnickými osobami představujícími nejvyšší stupeň vzdělávání. Dělí se na univerzitní a neuniverzitní podle toho, zda jsou rozdeleny na fakulty či nikoliv. Kromě veřejných vysokých škol existují ještě soukromé a státní vysoké školy (Kočí a kol., 2012).

Vyšší územní samosprávné celky jsou veřejnoprávní korporace, kterými se rozumí kraje České republiky. V současné době je zřízeno 14 krajů včetně hlavního města Prahy. Každý kraj má svůj vlastní majetek, se kterým samostatně hospodaří. Stejně jako obce jsou kraje spravovány zastupitelstvem a pečují o všeobecný rozvoj svého území a potřeby svých občanů (Rektořík a kol., 2007).

3.2.3 Charakteristické znaky a funkce neziskových organizací

Základní rysy neziskových organizací uvádí Pelikánová (2016):

- a) dobrovolnost – jsou využívány dobrovolné výkony neplacené práce pro organizaci, dary, čestné účasti ve správných radách apod.,
- b) neziskovost – po případném vzniku zisků z činnosti není připuštěno jeho rozdelení mezi vlastníky nebo vedení neziskové organizace,
- c) samosprávnost – nekontroluje je stát ani instituce stojící mimo ně,
- d) soukromé vlastnictví – základní struktura neziskových organizací je soukromá,
- e) veřejná prospěšnost – usiluje se o dobro jednotlivců i společnosti jako celku.

Neziskový sektor, jež pro svou činnost potřebuje finanční zdroje z veřejných rozpočtů, zajišťuje činnosti, které by musel zabezpečit stát. Proto plní následující funkce: funkci ekonomickou, informační, kontrolní, funkci politickou, která zahrnuje funkci servisní a participační a jako poslední funkci sociální, která zahrnuje funkci ochranářskou a demokratizační. Všechny uvedené funkce vycházejí z rámci hlavní činnosti neziskových organizací.

3.2.4 Hlavní a vedlejší činnost neziskové organizace

Hlavní činnost neziskové organizace je taková činnost, která je v souladu s posláním organizace a představuje jeho naplnění a zároveň je skutečně činností hlavní, tzn., že svou spotřebou materiálních a lidských zdrojů organizace převyšuje **vedlejší činnost** (někdy také doplňková či hospodářská).

První podmínu nelze považovat za splněnou v případě, že činnost je ryze podnikatelské povahy, ale generuje finanční zdroje pro uskutečnění hlavní činnosti – zde se naopak jedná o typický znak činností vedlejší. V případě druhé podmínky může nastat situace, kdy vedlejší činnost bude převyšovat činnost hlavní, v tom případě je nutno tuto organizaci označit jako čistě výdělečnou (Vít, 2015).

3.3 Financování neziskových organizací

Každá organizace musí získávat zdroje na krytí nákladů svých činností. Financování neziskových organizací v sobě spojuje prvky ekonomické, finanční, sociální, společenské či marketingové. (Pelikánová, 2016).

Není možno spoléhat pouze na jeden zdroj financování, proto je potřeba mít jich více. Existuje množství zdrojů, kterou neziskové organizace mohou využívat pro financování svých činností. Podle Pelikánové (2016) mohou být zdroje financování rozděleny dle následujících kritérií:

- a) dle charakteru zdroje: finanční zdroje (peněžní prostředky) a nefinanční zdroje (dary, informace),
- b) dle geografického původu zdroje: domácí a zahraniční zdroje,
- c) dle prostředků organizace: interní zdroje (vlastní činnost) a externí zdroje (veřejné, individuální a soukromé zdroje),
- d) dle způsobu nabytí: přímé zdroje (dary) a nepřímé zdroje (daňové úlevy)

- e) dle typu vlastnictví zdroje: veřejné zdroje (státní správa, samospráva) a soukromé zdroje (podnikatelé, nadace).

V praxi dochází k různým kombinacím více zdrojů financování.

3.3.1 **Samofinancování**

Samofinancováním se rozumí především příjmy z vlastních aktivit neziskové organizace. V poslední době si řada organizací tento způsob financování oblíbila z toho důvodu, že si tím zajistí dlouhodobé zdroje, které může libovolně používat a doplňovat například z veřejných rozpočtů či z darů. K nejčastějším činnostem samofinancování patří prodej vlastních výrobků, příjmy z vybíraných členských příspěvků (především v občanských sdruženích), příjmy z pronájmu dlouhodobého hmotného majetku (nemovitosti, auta), příjmy z nehmotného majetku (licence, patenty) a příjmy z úroků z vkladů či jiných finančních aktivit (Boukal, 2013).

3.3.2 **Veřejné zdroje financování**

Veřejné zdroje financování se dají získat na základě žádosti nebo projektů od veřejných institucí nebo podnikatelských subjektů či jednotlivců. Získané finanční prostředky musí být ve většině použity na schválený účel a na vybrané druhy nákladů. Patří sem například zdroje ze státní správy a samosprávy a zdroje z Evropské Unie (Pelikánová, 2016).

3.3.3 **Neveřejné zdroje financování**

Neveřejné zdroje financování jsou poskytovány od nadačních fondů, od společností jako dárců a od individuálních dárců, jimiž jsou dobrovolníci, členové organizací nebo lidé s podobnými zájmy (Boukal, 2013).

3.4 **Fundraising**

Fundraising je možno definovat jako získávání zdrojů, které má pomáhat neziskovým organizacím zbavit se nedostatku prostředků. Patří sem například členské příspěvky, dary od občanů a firem, příspěvky státních a územních rozpočtů, fondů a nadací a tržby z vlastní činnosti. Jelikož jsou organizace na těchto zdrojích financování závislé, je potřeba s těmito skupinami udržovat dobré vztahy, aby nadále získávaly prostředky pro svou činnost (Rektorič a kol., 2007).

Pojem fundraising vznikl spojením dvou slov: fund = zásoba, rezerva, kapitál a raise = pozvednout, zřídit, opatřit. Do češtiny se obvykle nepřekládá, ale volný překlad je, že fundraising má sloužit pro zajištění financí a dalších prostředků nutných pro správný chod organizace. Velmi často je spojován s neziskovým sektorem (Pelikánová, 2016).

Boukal (2013) tvrdí, že fundraising není jen metoda, fundraising je především o lidech. Jedná se o budování vztahu mezi dávajícím a obdarovaným. Obdarovaný, v tomto případě nezisková organizace, musí být vnitřně přesvědčen o správnosti využití darovaného prostředku. Nezbytnou zásadou je, že fundraiseři, tj. všichni představitelé neziskových organizací, hledají a zkoušejí nové metody a postupy ve snaze motivovat své okolí k jejich podpoře.

Získávání finančních prostředků je zdlouhavý proces, proto by měl začínat efektivním plánováním a končit podrobným zhodnocením. Při plánování fundraisingu by se mělo nejprve definovat poslání organizace a určit konkrétní a měřitelné cíle, vypracovat realizační a časový plán aktivit, na základě čehož se později zpracuje roční rozpočet, dále ověřit, zda organizace skutečně reaguje na potřeby ve společnosti a uvažovat o zapojení dobrovolníků do fundraisingových akcí. Poté je potřeba vybrat pro danou situaci nejhodnější fundraisingové metody, sestavit seznam možných zdrojů a specifikovat okruh dárců, požádat o dar, jehož dárce následně informovat o použití jeho daru a nakonec se snažit o obnovení nebo zvýšení daru (Rektořík a kol., 2007).

3.5 Daňové předpisy neziskových organizací

Všechny neziskové organizace jsou daňovými poplatníky, proto musí v souladu s českými zákony platit daně. Kvůli charakteru těchto organizací jsou jejich činnosti od většiny daní osvobozeny a to buď částečně, úplně nebo podmíněně (Pelikánová, 2016).

3.5.1 Daň z příjmů

Daň z příjmů je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Součástí tohoto zákona je i zdanění právnických osob – § 17 a následující, které mimo jiné řeší zdanění u neziskových organizací. Poplatníkem daně z příjmů právnických osob, jsou osoby, které nejsou fyzickou osobou a jsou organizační složkou státu (Merlíčková Růžičková, 2013).

Zákon o daních z příjmů rozlišuje daňové neziskové subjekty, které jsou generálně nebo podmíněně osvobozené od daně z příjmů právnických osob. Generální osvobození se týká

veškerých příjmů osvobozeného subjektu a podmíněné osvobození je závislé na splnění zákonem formulovaných podmínek (Pelc, 2010).

Zatímco u organizací, které byly založeny za účelem získávání zisku, podléhají dani z příjmů veškeré jejich příjmy, u neziskových organizací je to odlišné. Dani podléhají pouze příjmy z činností, ve kterých se dosahuje zisku, včetně příjmů z reklamy a z nájemného. Příjmy, které neziskovým organizacím vznikají, lze rozdělit na *příjmy, které nejsou předmětem daně* a na *příjmy, které jsou předmětem daně* (Rektořík a kol., 2007).

3.5.2 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Neziskové organizace jsou osobami povinnými k dani pouze tehdy, pokud provozují ekonomickou činnost. Ekonomickou činností se rozumí soustavná činnost výrobců, obchodníků a osob poskytujících služby, činnost vykonávaná podle zvláštních právních předpisů a využití majetku k získání příjmů (Rektořík a kol., 2007).

Zákon o dani z přidané hodnoty uvádí, že v případě výchovy a vzdělávání, zdravotnických služeb, sociální pomoci a v případě plnění v souvislosti s ochranou a výchovou dětí, jsou tato plnění osvobozena od daně z přidané hodnoty (Pelc, 2010).

Plátce daně je povinen vystavit daňový doklad pro osobu povinnou k dani nejpozději do 15 dnů ode dne uskutečnění zdánitelného plnění nebo ode dne přijetí platby, pokud k němu došlo před uskutečněním zdánitelného plnění. Plátce je povinen všechny tyto daňové doklady uchovávat po dobu 10 let od konce daňového období, ke kterému se vztahují (Kočí a kol., 2012).

3.5.3 Daň silniční

Silniční daň je upravena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších přepisů, který upravuje přímou daně, jenž se uplatňuje na silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, jsou-li používána k podnikání nebo k jiné samostatně výdělečné činnosti. U organizací, které nebyly zřízeny za účelem podnikání, se daň silniční vztahuje pouze na vozidla, která se používají k činnostem, z nichž příjmy jsou předmětem daně z příjmů. Předmětem silniční daně jsou dále vozidla registrovaná v České republice, která slouží výhradně k přepravě nákladů s maximální povolenou hmotností 3,5 tuny (Kočí a kol., 2012).

3.5.4 Spotřební daň

Spotřební daň je upravena zákonem č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších přepisů. Tomuto druhu daně podléhají vybrané výrobky u právnických i fyzických osob, které dané výrobky produkují nebo kterým mají být dováženy nebo vyváženy (Merlíčková Růžičková, 2013). Spotřebními daněmi jsou: daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z piva, daň z vína a meziproduktů a daň z tabákových výrobků. Správu daně vykonávají celní úřady daných zemí (Kočí a kol., 2012).

3.5.5 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je přímou daní, kterou upravuje zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších přepisů. Tato daň se dále dělí na daň z pozemků a daň ze staveb. Poplatníkem daně je vlastník nemovitosti. Od daně jsou osvobozeny nemovitosti, které jsou ve vlastnictví neziskových organizací (Pelikánová, 2016).

3.5.6 Daň z nabítí nemovitých věcí

Do konce roku 2013 zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, upravoval tři majetkové daně. Od 1.1.2014 byla dědická daň zrušena, daň darovací byla zahrnuta pod daň z příjmů a daň z převodu nemovitostí se změnila na daň z nabytí nemovitých věcí, kterou v současné době upravuje zákon č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších přepisů. Poplatníkem daně při koupi či směně nemovitosti je především převodce, ručitelem je nabyvatel (Pelikánová, 2016).

3.6 Finanční analýza

Finanční analýza poskytuje důležité a nezastupitelné informace o jednotlivých stránkách finanční situace. Není upravována žádnými obecně závaznými právními předpisy, jako je tomu u finančního účetnictví. To je důvod, proč jsou jednotlivé terminologie v dostupné literatuře různorodé (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

3.6.1 Zdroje informací pro finanční analýzu

Kvalita informací, které vycházejí z finanční analýzy, do jisté míry závisí na použitých vstupních informacích. Je totiž důležité pracovat se všemi daty, která by mohla ovlivnit finanční hodnocení pozorovaného subjektu. Tato data jsou čerpána z účetních výkazů, jimiž je

rozvaha, účet zisku a ztráty a výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků neboli cash flow (Růčková, 2015).

Rozvaha je účetní výkaz, který popisuje stav majetku (aktiv) a stav kapitálu (pasiv) k určitému datu. Aktiva se dále člení na dlouhodobý a oběžný majetek a pasiva jsou rozdělena na vlastní kapitál a cizí zdroje (Scholleová, 2012).

Výkaz zisku a ztráty informuje o úspěšnosti práce podniku a o výsledku, kterého dosáhl svou činností. Zachycuje vztahy mezi náklady a výnosy vytvořenými v určitém období, zpravidla je to jeden rok (Kislingerová, 2010).

Výkaz cash flow je sestaven za účelem pozorování a porovnávání příjmů a výdajů. Příjmy a výdaje jsou reálné peníze, které přicházejí do podniku nebo z něj odcházejí. Informace k sestavení cash flow jsou čerpány z provozní činnosti, investiční činnosti a finanční činnosti (Scholleová, 2012).

3.6.2 Analýza absolutních ukazatelů

Absolutní ukazatele jsou takové, které pro potřebu hodnocení nemusejí být upravované a je možno je ihned použít pro výpočty. Rozlišují se na horizontální analýzu a vertikální analýzu (Morávek a kol., 2012).

Horizontální analýza přijímá kromě dat z rozvahy a výkazu zisku a ztráty také data z výročních zpráv. Jsou zde sledovány změny absolutních ukazatelů v čase (obvykle v rozmezí 3 až 10 let) a také změny relativní. Změny jednotlivých položek výkazů se sledují po řádcích – horizontálně (Sedláček, 2007). Růčková (2015) uvádí dva vzorce, dle kterých lze vypočítat hodnoty potřebné pro horizontální analýzu.

$$\text{absolutní změna} = \text{hodnota v běžném období} - \text{hodnota v předchozím období}$$

$$\text{procentuální změna} = \frac{\text{běžné období} - \text{předchozí období}}{\text{předchozí období}} \times 100$$

Vertikální analýza posuzuje jednotlivé položky majetku a kapitálu ve vztahu k jejich celkové hodnotě. Z výsledků vertikální analýzy je zřejmé, jaké je složení hospodářských prostředků potřebných pro činnost podniku a z jakých zdrojů byly tyto prostředky pořízeny. Procentní vyjádření položek v jednotlivých letech se sleduje po sloupcích – vertikálně (Sedláček, 2007).

3.6.3 Analýza poměrových ukazatelů

Na rozdíl od vertikální a horizontální analýzy, která sleduje vývoj jedné veličiny, poměrová analýza charakterizuje vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli pomocí jejich podílu. Poměrové ukazatele jsou nejrozšířenější metodou finanční analýzy, neboť umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku (Sedláček, 2007).

Kislengerová (2010) uvádí tyto poměrové ukazatele:

1. Ukazatele *rentability*
2. Ukazatele *aktivity*
3. Ukazatele *zadluženosti*
4. Ukazatele *likvidity*

Kromě výše uvedených ukazatelů uvádí Kraftová (2002) ukazatel autarkie, který je určen pro neziskové subjekty.

Ukazatele *rentability*

Ukazatele *rentability* se řadí mezi základní ukazatele finanční analýzy sloužící ke zjištění efektivnosti činnosti firmy. Prostřednictvím zisku, který je považován jako absolutní ukazatel této skupiny, se zjišťuje, jak velké náklady firma spotřebovala na své produkty a zároveň jaké výnosy se při určování zisku o náklady snižují. Výnosy získané realizací produkce jsou výrazem akceptování jak produktu samotného, tak i jeho ceny jako užitku pro spotřebitele. Při hodnocení *rentability* firmy je důležité zvolit správný typ ukazatele zisku, který představuje absolutní ukazatel této oblasti (Kraftová, 2002).

Rentabilita celkových aktiv (ROA)

Ukazatel *rentability* celkových vložených aktiv poměruje zisk a celková aktiva investovaná do podnikání bez ohledu na to, zda byla financována ze zdrojů vlastních, cizích, krátkodobých nebo dlouhodobých. V případě, že je do čitatele dosazen EBIT (výsledek hospodaření před zdaněním a úroky), pak ukazatel měří hrubou produkční sílu aktiv podniku před odečtením daní a úroků z nákladů. Je užitečný pro porovnávání podniků, kde jsou rozdílné daňové podmínky a různé podíly dluhu ve finančních zdrojích. V druhém případě je možno do čitatele dosadit čistý zisk po zdanění zvýšený o zdaněné úroky. V tomto způsobu požadujeme, aby ukazatel poměřil vložené prostředky jak se ziskem, tak i s úroky, které jsou

odměnou věřitelům za jimi zapůjčený kapitál. Skutečnou cenu cizího kapitálu pak vyjadřuje fiktivní zdanění úroků. Zahrnutím úroků do nákladů se sníží vykázaný zisk a to povede i ke snížení daně z příjmů (Sedláček, 2007).

$$rentabilita\ aktiv = \frac{EBIT}{aktiv} \times 100$$

Při výpočtu ROA je podle Knápkové (2013) možné do čitatele použít různé druhy zisků:

- a) Provozní VH
- b) VH za účetní období (EAT)
- c) VH před zdaněním (EBT)
- d) VH před zdaněním a úroky (EBIT)
- e) VH před zdaněním, úroky a odpisy (EBITDA)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Ukazatel rentability vlastního kapitálu měří výnosnost a návratnost vlastního kapitálu. Míra ziskovosti z vlastního kapitálu je ukazatelem, díky němuž vlastníci, společníci, akcionáři a další investoři mohou zjistit, zda jejich kapitál přináší dostatečný výnos a zda se využívá s intenzitou odpovídající velikosti jejich investičního rizika. Do čitatele se obvykle dosazuje čistý zisk po zdanění, ale ve jmenovateli je vhodné zvážit, které z fondů bude vhodné vypustit. Pro investory je důležité, aby byl ukazatel ROE vyšší než úroky, které by mohl obdržet při jiné formě investování (např. z majetkových cenných papírů, z obligací, termínovaného vkladu apod.). Investor nese poměrně vysoké riziko spojené se špatným hospodařením nebo případným bankrotom podniku, při němž by mohl přijít o veškerý svůj kapitál, proto je tento požadavek oprávněný. Z toho důvodu cena vlastního kapitálu placená ve formě dividendy nebo podílu na zisku je vyšší, než cena cizího kapitálu placená ve formě úroku. Jinak řečeno, vlastní kapitál je dražší než cizí kapitál (Sedláček, 2007).

$$rentabilita\ vlastního\ kapitálu = \frac{\text{čistý zisk}}{vlastní\ kapitál} \times 100$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel rentability tržeb ukazuje, kolik Kč čistého zisku připadá na 1 Kč tržeb. V praxi se lze setkat se dvěma variantami konstrukce vzorce, kdy je do čitatele dosazen čistý zisk nebo hodnota EBITu. Varianta, kdy je do čitatele dosazený EBIT, je vhodná pro srovnávání podniků s proměnlivými podmínkami (Kislingerová, 2010).

$$\text{rentabilita tržeb} = \frac{\text{EBIT}}{\text{tržby}} \times 100$$

Rentabilita investovaného kapitálu (ROCE)

Rentabilita investovaného kapitálu měří efekt, tj. jak vysokého provozního hospodářského výsledku před zdaněním podnik dosáhl z jedné koruny investované akcionáři a věřiteli (Kislingerová, Hnilica, 2005).

rentabilita investovaného kapitálu

$$= \frac{\text{EBIT}}{\text{vlastní kapitál} + \text{rezervy} + \text{dlouhodobé závazky} + \text{dlouhodobé úvěry}} \times 100$$

Rentabilita vloženého kapitálu (ROI)

Rentabilita vloženého kapitálu patří k nejdůležitějším ukazatelům, které slouží k hodnocení podnikatelské činnosti firem. Ukazatel vyjadřuje, jak účinně působí kapitál vložený do podniku nezávisle na tom, z jakých zdrojů je financován (Sedláček, 2007).

$$\text{rentabilita vloženého kapitálu} = \frac{\text{zisk před zdaněním} + \text{nákladové úroky}}{\text{celkový kapitál}} \times 100$$

Rentabilita nákladů (ROC)

Ukazatel rentability nákladů vyjadřuje, kolik Kč nákladů je třeba vložit do podnikání pro získání 1 Kč zisku. ROC by měla mít růstovou tendenci a u ziskových firem dosahovat hodnoty do 5 % (Grünwald, 2007).

$$\text{rentabilita nákladů} = \frac{\text{výsledek hospodaření po zdanění}}{\text{náklady}} \times 100$$

Rentabilita nákladů hlavní činnosti

Ukazatel rentability nákladů hlavní činnosti si klade za cíl mít vyrovnané náklady a výnosy v hlavní činnosti neziskové organizace (Kraftová, 2002). Doporučená hodnota pro tento ukazatel je 5 % (Grünwald, 2007).

$$\text{rentabilita nákladů hlavní činnosti} = \frac{\text{hospodářský výsledek hlavní činnosti}}{\text{náklady hlavní činnosti}} \times 100$$

Rentabilita nákladů hospodářské činnosti

Hospodářská činnost u neziskových organizací má za hlavní cíl dosažení zisku, proto je důležité při finanční analýze neziskového subjektu použít ukazatel rentability nákladů hospodářské činnosti. Čím vyšší je výsledná hodnota ukazatele, tím účinnější je využití vynaložených prostředků (Kraftová, 2002). Doporučená hodnota je opět 5 % (Grünwald, 2007).

$$\text{rentabilita nákladů hosp. činnosti} = \frac{\text{hospodářský výsledek hosp. činnosti}}{\text{náklady hosp. činnosti}} \times 100$$

Výsledné hodnoty rentabilit je nutné posuzovat během delšího časového úseku. Krátkodobě může dojít k výkyvům hodnot, to však nemusí nutně znamenat problémy. Při výpočtu rentability lze v čitateli místo zisku použít cash flow z provozní činnosti. Zde platí výhoda, že oproti zisku není cash flow ovlivněno použitými způsoby odpisování (Knápková, 2013).

Ukazatele likvidity

Likvidita je schopnost podniku přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky a současně jimi krýt všechny splatné závazky. Stejně jako rentabilita je likvidita nezbytnou podmínkou pro dlouhodobou existenci podniku. Při finanční analýze je vždy důležité si uvědomit, že oběžný majetek neprodukuje žádný zisk, ale kapitál je v oběžných aktivech vázán. Proto je výsledná likvidita vždy určitým kompromisem o udržení co nejnižší úrovně při neohrožení existence firmy (Kislingerová, 2010).

Běžná likvidita

Běžná likvidita (Current Ratio) měří, v jaké míře pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku, neboli kolikrát by byl podnik schopen uspokojit své věřitele v případě, že by proměnil veškerá oběžná aktiva na hotovost. Z tohoto důvodu se jedná o ukazatel, který je v centru pozornosti věřitelů. Hlavní smysl ukazatele likvidity spočívá v tom, že pro úspěšnou činnost podniku má zásadní význam uhrazení krátkodobých závazků z odpovídajících položek aktiv. Běžná likvidita je citlivá na oceňování a strukturu zásob a pohledávek (Kislingerová, 2010).

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Kislingerová (2010) tvrdí, že co se týče ideální hodnoty likvidity, je velmi obtížné ji určit. Přesto existuje několik strategií, jak se ideální hodnotě přiblížit:

- a) agresivní strategie – hodnoty v rozmezí 1 – 1,6
- b) průměrná strategie – hodnoty v rozmezí 1,6 - 2,5
- c) konzervativní strategie – hodnoty vyšší než 2,5

Záleží pouze na managementu podniku, jakou strategii si vybere a zda upřednostní vyšší výnos nebo nízké riziko.

Pohotová likvidita

Pohotová likvidita se snaží odstranit nevýhody běžné likvidity a vylučuje z oběžných aktiv zásoby a v čitateli ponechává jen peněžní prostředky, krátkodobé cenné papíry a krátkodobé pohledávky. Ve finanční analýze je užitečné mezi sebou poměrovat běžnou a pohotovou likviditu. Velký rozdíl mezi ukazateli je možno sledovat u obchodních firem, kde se předpokládá, že jsou zásoby dostatečně likvidní, nebo u sezónního charakteru hospodaření, kde je možno se setkat s volnými zásobami zejména před zahájením prodejní sezóny (Sedláček, 2007).

$$pohotová\ likvidita = \frac{oběžná\ aktiva - zásoby}{krátkodobé\ závazky}$$

Kislingerová (2010) uvádí následující doporučené hodnoty:

- a) agresivní strategie – hodnoty v rozmezí 0,4 – 0,7
- b) průměrná strategie – hodnoty v rozmezí 0,7 - 1
- c) konzervativní strategie – hodnoty v rozmezí 1,1 – 1,5

V případě, že ukazatel nabývá hodnoty 1, podnik by měl být schopen vyrovnat své závazky bez nutnosti prodeje svých zásob. Vyšší hodnota je sice příznivější pro věřitele, ale management by měl usilovat o přiměřenou úroveň. Nadměrná výše hodnot vede k neproduktivnímu využívání vložených prostředků a tím negativně ovlivňuje celkovou výkonnost podniku.

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita měří schopnost podniku hradit splatné dluhy. Do čitatele se dosazují veškeré peníze, tedy v hotovosti a na běžných účtech, a jejich ekvivalenty, čímž se rozumí volně obchodovatelné krátkodobé cenné papíry, splatné dluhy, směnečné dluhy a šeky. Ideální hodnota by měla být alespoň 0,2 (Sedláček, 2007).

$$okamžitá\ likvidita = \frac{peněžní\ prostředky}{krátkodobé\ závazky}$$

Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity jsou využívány především pro řízení aktiv. Reprezentují kombinované ukazatele, kde jsou vytvářeny vzájemné vztahy mezi položkami majetku z rozvahy a tržbami z výkazu zisku a ztráty. Informují, jak podnik využívá jednotlivé majetkové části, zda nemá příliš nízkou nebo naopak vysokou rychlosť obratu aktiv. V extrémním případě by to mohlo být signálem pro blížící se úpadek v důsledku nezvládnutého růstu (Kislingerová, 2010).

Tato skupina ukazatelů se snaží zjistit, jak úspěšně využívá management podniku svá aktiva. Jelikož ukazatele poměřují nejčastěji tokovou veličinu (tržby) se stavovou (aktiva), je možné je vyjádřit dvěma způsoby:

- a) obrátkovost – měří rychlosť obratu aktiv za určité období, zpravidla jeden rok
- b) doba obratu – vyjadřuje počet dní, po které trvá jedna obrátka

(Kislingerová, Hnilica, 2005)

Ukazatele aktivity představují jeden ze tří základních činitelů efektivnosti, které mají zásadní vliv na ukazatele ROA a ROE v podobě, kolik aktiv podnik potřeboval pro zajištění objemu tržeb (Kislingerová, 2010).

Obrat aktiv

Obrat aktiv (Total Assets Turnover Ratio) je ukazatelem měřícím efektivnost celkových aktiv, jenž udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Optimální hodnota by měla být minimálně 1 (Kislingerová, 2010).

$$\text{obrat aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{aktiva}}$$

Doba obratu aktiv

Doba obratu aktiv udává počet po dní, po který jsou aktiva vázána v organizaci před tím, než se spotřebují (Kislingerová, Hnilica, 2005).

$$\text{doba obratu aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{denní tržby}}$$

Vázanost celkových aktiv

Vázanost celkových aktiv (Total Assets Turnover) podává informace o tom, jak intenzivně podnik využívá aktiva s cílem dosáhnout tržeb a měří jeho produkční efektivnost. Čím je hodnota ukazatele nižší, tím lépe (Sedláček, 2007).

$$\text{vázanost celkových aktiv} = \frac{\text{aktiva}}{\text{roční tržby}}$$

Relativní vázanost stálých aktiv

Relativní vázanost stálých aktiv (Turnover of Fixed Assets Ratio) je odvozena z ukazatele vázanosti celkových aktiv. Uvádí-li se v čitateli zůstatková hodnota stálých aktiv, ukazatel se s počtem přibývajících let automaticky zlepšuje (Sedláček, 2007).

$$\text{relativní vázanost stálých aktiv} = \frac{\text{stálá aktiva}}{\text{roční tržby}}$$

Obrat zásob

Obrat zásob (Inventory Turnover Ratio) udává, kolikrát ročně je každá položka zásob podniku prodána a znova uskladněna. Problémem v tomto ukazateli je to, že tržby odráží výsledek celoroční aktivity, zatímco zásoby mají stav k jednomu okamžiku. Řešením by bylo při výpočtu použít průměrné roční zásoby, ale kvůli prostorovému srovnávání se tato úprava většinou nepoužívá (Sedláček, 2007).

$$\text{obrat zásob} = \frac{\text{roční tržby}}{\text{zásoby}}$$

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob (Inventory Turnover) vyjadřuje průměrný počet dnů, kdy jsou zásoby vázány v podniku až do jejich spotřeby nebo prodeje. Platí, že pokud se obratovost zásob zvyšuje a doba obratu snižuje, situace v podniku je dobrá (Kislengerová, 2010).

$$doba\ obratu\ zásob = \frac{zásoby}{denní\ tržby}$$

Obrat dlouhodobého majetku

Obrat dlouhodobého majetku (Fixed Assets Turnover) měří efektivnost využívání budov, strojů a dalšího dlouhodobého majetku a udává, kolikrát se obrátí v tržby za rok. Proto je důležitý při úvahách o budoucích investicích. Při mezipodnikovém srovnávání se musí brát v úvahu míra odepsanosti aktiv a metody odpisování, protože vysoká odepsanost zlepšuje hodnotu ukazatele (Kislengerová, 2010).

$$obrat\ dlouhodobého\ majetku = \frac{tržby}{dlouhodobý\ majetek}$$

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek (Average Collection Period, DSO – Day's Sales Out-standing) měří, kolik uplyne dní, během nichž jsou peníze z tržeb zadrženy v pohledávkách. Je nutné brát v úvahu jak zvyklosti dané země, tak i velikost firmy a její postavení na trhu (Kislengerová, 2010).

$$doba\ obratu\ pohledávek = \frac{pohledávky}{denní\ tržby}$$

Doba obratu závazků

Doba obratu krátkodobých závazků (Creditors Payment Period) udává počet dní, po které zůstávají krátkodobé závazky neuhraneny a podnik tudíž využívá bezplatný obchodní úvěr. Do jmenovatele jsou dosazeny denní tržby z prodeje služeb, výrobků a zboží jako zdroj pro splacení závazků (Kislangerová, 2010).

$$doba\ obratu\ krátkodobých\ závazků = \frac{krátkodobé\ závazky}{denní\ tržby}$$

Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti porovnávají vztah mezi vlastními a cizími zdroji. Pokud má podnik vysokou zadluženosť, nemusí to nutně znamenat problém. V dobře fungující firmě to naopak může přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu (Kislangerová, Hnilica, 2005).

Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti roste se zvyšujícím se objemem dluhů podniku. Doporučená hodnota je maximálně 50 % (Sedláček, 2007).

$$koeficient\ zadluženosti = \frac{cizí\ zdroje}{celková\ pasiva} \times 100$$

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování vyjadřuje, jaký mají vlastní zdroje podíl na celkovém objemu pasiv. Doporučená hodnota je minimálně 50 %. Je to doplňkový ukazatel ke koeficientu zadluženosti – jejich součet je roven 1 (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

$$koeficient\ samofinancování = \frac{vlastní\ kapitál}{celková\ pasiva} \times 100$$

Ukazatel finanční páky

Ukazatel finanční páky je převrácená hodnota koeficientu samofinancování. Znázorňuje, kolikrát celkový objem zdrojů převyšuje objem vlastního kapitálu (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

$$\text{ukazatel finanční páky} = \frac{\text{celková pasiva}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100$$

Ukazatele autarkie

Autarkie měří míru soběstačnosti neziskové firmy. V závislosti na použitych datech může být autarkie hodnocena na bázi příjmově výdajové nebo výnosově nákladové. U příjmově výdajové metody je důležité odlišit, zda jsou do příjmů a výdajů zahrnovány pouze provozní toky nebo ty celkové, tj. investiční i neinvestiční. Autarkie výnosově nákladová obsahuje aplikované účetní principy, jaký jsou např. aktuálnost, realizační princip nebo věcná shoda nákladů a výnosů (Kraftová, 2002).

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Autarkie hlavní činnosti na výnosově nákladové bázi ukazuje, jak je nezisková firma soběstačná z hlediska krytí svých nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů. Ve výnosech jsou započítány dotace, které představují nejvýznamnější část výnosů. Ideální hodnota je 100 %. (Kraftová, 2002).

$$\text{Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů} = \frac{\text{výnosy z hl. činnosti}}{\text{náklady hl. činnosti}} \times 100$$

Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů

Autarkie hlavní činnosti na příjmově výdajové bázi odstraňuje vliv účetních principů, které jsou aplikovány při účtování o nákladech a výnosech. Vyrovnost hospodaření neziskové firmy ve smyslu její příjmově výdajové soběstačnosti je dána absolutním pokrytím výdajů příjmy, proto je doporučená hodnota 100 % (Kraftová, 2002).

$$\text{Autarkie hlavní činnosti na bázi příjmů a výdajů} = \frac{\text{příjmy z hlavní činnosti}}{\text{výdaje hlavní činnosti}} \times 100$$

4 Vlastní práce

4.1 Charakteristika organizace Kulturní zařízení Kadaň, p. o.

Kulturní zařízení Kadaň (dále jen „KZK“) je příspěvková organizace založená územně samosprávným celkem, která byla zřízena dne 1. 1. 2008. Sídlo organizace je na adrese Kadaň, Čechova 147, PSČ 432 01. Zřizovatelem je město Kadaň patřící do okresu Chomutov. Organizace je vedená u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod spisovou značkou Pr 769.

Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel jmenovaný v souladu s ustanovením s § 102 odst. 2 b) zákona č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích) radou města na základě vyhlášeného konkurzního řízení. Ředitel příspěvkové organizace je oprávněn jednat ve všech věcech za organizaci a jménem příspěvkové organizace samostatně v souladu s obecně platnými právními předpisy a v rámci oprávnění daných zřizovací listinou, v písemném styku tak, že k uvedenému názvu příspěvkové organizace připojí svůj vlastnoruční podpis. Ředitel příspěvkové organizace jmenuje svého zástupce, který jej bude zastupovat v době jeho nepřítomnosti a určí způsob realizace hlavní i doplňkové činnosti prostřednictvím organizačního řádu příspěvkové organizace. Při vzniku KZK funkci ředitele vykovával Mgr. Jan Losenický, který byl dne 7. 11. 2014 jmenován do funkce místostarosty Kadaně. V současné době funkci ředitelky zastává Marcela Trejbal Vlčková.

4.1.1 Hlavní a doplňková činnost

Hlavním účelem KZK je poskytování univerzálních kulturních služeb, vytváření prostoru pro neustálé zvyšování kulturní úrovně obyvatel města a okolí. Příspěvková organizace v rámci předmětu hlavního účelu vykonává tyto činnosti:

- a) plní funkci základní veřejné knihovny s univerzálním knihovním fondem, vykonává informační, kulturní, vzdělávací a osvětovou činnost pro širokou veřejnost s cílem zvyšovat její kulturní, odbornou i estetickou úroveň,
- b) poskytuje veřejné knihovnické služby v souladu s § 4 odst. 1 zákona 257/2001 Sb.,
- c) buduje a zpřístupňuje univerzální knižní fond s těžištěm v domácí i zahraniční krásné a odborné literatuře, shromažďuje další prameny a materiály související s potřebami rozvoje města a jeho obyvatel vč. zpřístupnění literatury prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby,
- d) spolupracuje s ostatními kulturními a vzdělávacími zařízeními a institucemi,

- e) poskytuje svým klientům přístup na internetovou síť,
- f) organizuje kulturní akce (divadla, koncerty, vzdělávací pořady pro školy a širokou veřejnost), dále zajišťuje muzejní a galerijní činnosti vč. pořádání výstav a zajišťuje městské kulturní akce (městské slavnosti, veletrhy apod.),
- g) provozuje Turistické informační centrum,
- h) provádí ediční činnost související s kulturními aktivitami, vydává neperiodické publikace a zajišťuje činnosti spojené s jejich vydáváním a veřejným šířením.

Doplňková činnost KZK navazuje na její hlavní činnost. Doplňkovou činností se snaží využívat všechny hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců. Cílem je podpora hlavní činnosti. KZK má zřizovatelem povolené následující okruhy:

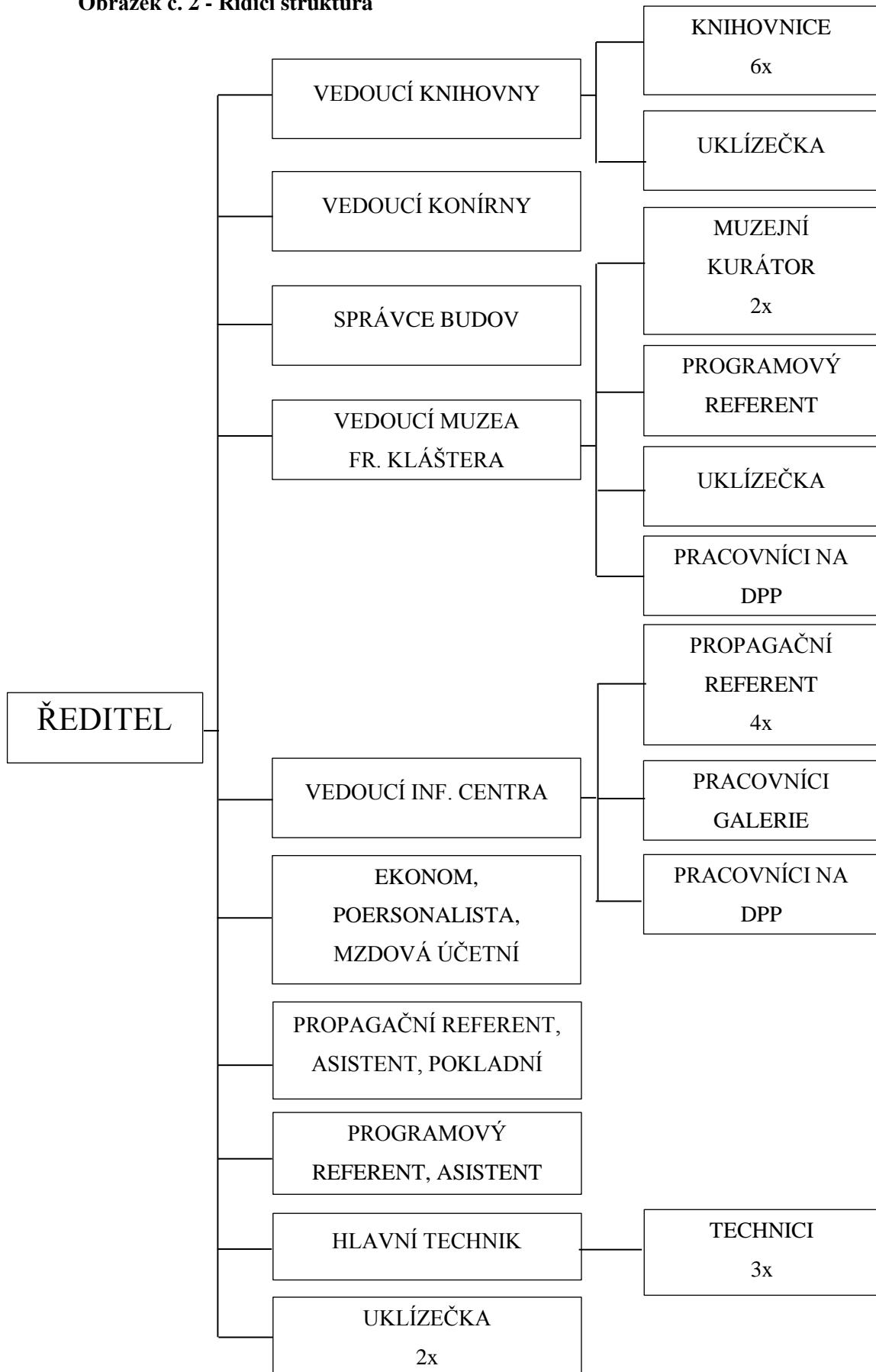
- a) realizační činnost (pronájem prostor),
- b) pronájem a půjčování věcí movitých,
- c) reklamní činnost a marketing,
- d) maloobchodní prodej, specializovaný maloobchod se smíšeným zbožím,
- e) zprostředkování obchodu a služeb,
- f) průvodcovská činnost v oblasti cestovního ruchu,
- g) zajišťování výlepových služeb,
- h) hostinská činnost.

4.1.2 Řídící struktura

Ke dni 1. 10. 2017 pracuje v KZK celkem 24 zaměstnanců na plný úvazek (3 placeni z projektů úřadu práce), 6 zaměstnanců na zkrácený pracovní úvazek, 4 zaměstnanci na dohodu o pracovní činnosti a 14 zaměstnanců na dohodu o provedení práce.

Následující schéma zobrazuje řídící strukturu KZK.

Obrázek č. 2 - Řídící struktura

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentu Zpráva o činnosti organizace za rok 2017

4.1.3 Objekty organizace

Kulturní zařízení Kadaň organizuje a pořádá různé kulturní akce a vykonává muzejní, galerijní a knihovnickou činnost. K tomuto účelu využívá objekty, které zřizovatel poskytl formou výpůjčky nebo předal do správy KZK. Těmito objekty jsou františkánský klášter, kulturní dům Střelnice, knihovna včetně pobočky, kostel Stětí sv. Jana Křtitele, Orfeum, Galerie Josefa Lieslera a muzea v prostorách kadaňského hradu a Středověké Bašty. Dále KZK provozuje půjčovnu lodiček na nábřeží Maxipsa Fíka a občerstvení Konírna nacházející se v zahradách františkánského kláštera. Následuje výčet nejvýznamnějších objektů, ve kterých KZK svou činnost vykonává.

Františkánský klášter

Františkánský klášter patří do skupiny kadaňských městských muzeí. Spolu s kadaňským hradem, Mikulovickou bránou, radniční věží a Středověkou Baštou tvoří po celém městě síť městských muzeí. V roce 2017 objekty městského muzea navštívilo 12 904 návštěvníků, z toho 8 190 jich zavítalo do františkánského kláštera. Návštěvnost muzeí každý rok roste. V roce 2016 navštívilo muzeum v klášteře o zhruba 2 000 návštěvníků méně než v roce 2017. Ve františkánském klášteře pořádá KZK různé akce pro děti i dospělé. Ve františkánských zahradách se každý rok koná hudební festival Party ve Františkánu. V rámci tzv. Františkánského léta se zde konají po dobu pěti měsíců různá divadelní či hudební vystoupení. Františkánské léto se v prostorách zahrad františkánského kláštera uzavírá tradiční akcí – Svatováclavským vinobraním, které každoročně navštíví cca 4 tisíce lidí.

Kulturní dům Střelnice

Kulturní dům Střelnice vznikl v několika etapách postupným rozšiřováním restaurace v místech střelnice v bývalém městském příkopě (1845 – 1900). V kulturním domě se pořádají koncerty, divadelní představení, zájmové a školní akademie, pořady pro děti, konference, ale i svatební hostiny, podnikové akce apod. Nachází se zde největší společenský sál města Kadaně, který pojme až 355 lidí (s příslímkem i v plesové úpravě), sklepní klub má kapacitu 50 lidí. Kulturní dům dále disponuje dvěma salónky (pro 30 a 15 lidí). Před kulturním domem je zahrádka s altánkem.

Knihovna

Městská knihovna má sídlo v prostorách kadaňského hradu spolu s obřadní síní a domovem pro seniory. Dělí se na dvě části, oddělení pro dospělé a oddělení pro děti. Pořádají se zde besedy pro základní školy i pro dospělé nebo například oblíbená noc s Andersenem, kdy děti mají možnost přespat v prostorách knihovny, kde je pro ně připraven zábavný program.

Kostel Stětí sv. Jana Křtitele

V kostele Stětí sv. Jana Křtitele se rovněž konají různé kulturní akce. Jedná se zejména o koncerty vážné hudby, koncerty alternativních žánrů, adventní koncerty nebo koncerty pořádané Základní uměleckou školou Klementa Slavického v Kadani. V kostele je možné taktéž uspořádat svatební obřad. Kadaňské střední školy využívají prostor kostela pro slavnostní předávání maturitních vysvědčení.

Orfeum

V kulturním zařízení Orfeum se pořádají především koncerty a divadelní představení. Prostory Orfea se vyznačují výbornou zvukovou akustikou. Sál včetně balkónu disponuje kapacitou zhruba 500 osob. V roce 2017 byla v Orfeu zrealizována rekonstrukce šaten a zázemí pro účinkující. Náklady na opravy se vyšplhaly k šesti tisícům korun.

Galerie Josefa Lieslera

Galerie Josefa Lieslera má sídlo na kadaňském Mírovém náměstí v prostorách městské radnice. Svá umělecká díla zde vystavují jak místní umělci, tak i ti, jejichž působení překračuje hranice města. Výstavy trvají vždy zhruba jeden měsíc. V lednu roku 2017 prošla galerie taktéž rekonstrukcí. Nejvyšší návštěvnost je vždy v letních měsících, kdy je ve městě hlavní turistická sezóna. V galerii mají zázemí průvodci Radniční věže a Mikulovické brány, kteří během letních měsíců provázejí návštěvníky Kadaně v těchto objektech.

4.1.4 Významné kulturní akce organizace

Kromě kulturních akcí pořádaných v objektech KZK se v Kadani koná spousta dalších městských akcí, které KZK pořádá napříč celým městem. Nejnavštěvovanější a nejdéle pořádanou akcí je již od roku 1993 Císařský den, který se každoročně koná poslední sobotu v srpnu.

V následující tabulce je zobrazen přehled nejvýznamnějších akcí za rok 2017, počet návštěvníků, vynaložené náklady KZK a termín jejich konání.

Tabulka č. 3 - Kulturní akce 2017

Název akce	Odhad návštěvníků	Náklady KZK	Termín konání
Masopust	1 300 osob	162 000,- Kč	25. února
Narozeniny Maxipsa Fíka	8 000 osob	287 000,- Kč	3. června
Františkánské léto	1 600 osob	156 000,- Kč	červen - září
Party ve Františkánu	1 000 osob	600 000,- Kč	10. června
Kadaňské pivní slavnosti	1 000 osob	132 000,- Kč	17. června
Vysmáté léto	9 000 osob	600 000,- Kč	24. června
Kinematograf Bratří Čadíků	350 osob	35 000,- Kč	9. - 12. července
Císařský den	15 000 osob	2 445 000,- Kč	26. srpna
Dny evropského dědictví	2 500 osob	1 500,- Kč	9. - 10. září
Svatováclavské vinobraní	5 000 osob	130 000,- Kč	23. září
Advent	1 800 osob	250 000,- Kč	2. prosince

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentu Zpráva o cestovním ruchu 2017

4.1.5 Financování

Nejdůležitější položkou financování KZK je příspěvek na provoz, který je na základě schváleného rozpočtu poskytnut od zřizovatele, tedy od města Kadaně. Rozpočet je schvalován Zastupitelstvem města. KZK dále hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností, prostředky ze svých fondů, a peněžitými dary od fyzických a právnických osob. V následující tabulce je schválený rozpočet na rok 2019.

Tabulka č. 4 - Rozpočet 2019

2019	tis. Kč
NÁKLADY	30 205,00
mzdové náklady	14 200,00
ostatní provozní náklady	16 005,00
VÝNOSY	30 205,00
vlastní výnosy	3 910,00
příspěvek od zřizovatele	26 095,00
jiné dotace a dary	200,00

Zdroj: vlastní zpracování dle dokumentu Rozpočet 2019

Kromě výše jmenovaných položek financování využívá KZK dotace z Úřadu práce, která slouží jako příspěvek na úhradu mzdových nákladů za účelem vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací. Jedná se zejména o uklízečky a pomocné pracovní síly pracující v KZK.

V roce 2017 organizace obdržela jednorázovou účelovou dotaci od Euroregionu Krušnohoří. Tato byla použita na akce v rámci Společného fondu malých projektů. V srpnu roku 2017 byl zrealizován projekt Včelařská galerie Krušných hor a v září se konala konference ve spolupráci s historickým ústavem Františkáni v zemích Koruny české a Sasku.

4.2 Analýza absolutních ukazatelů

Jak již bylo uvedeno v rešerši, analýza absolutních ukazatelů se dělí na horizontální analýzu a vertikální analýzu. Pro tyto účely budou čerpána data z rozvahy a výkazu zisku a ztráty KZK v letech 2013 - 2017.

4.2.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza aktiv

Suma celkových aktiv za celé sledované období meziročně kolísá. Oproti roku 2013 stoupla suma aktiv v roce 2014 o necelých 20 %. V roce 2015 klesla tato hodnota o téměř 9 %. Nejvýraznější nárůst aktiv je zaznamenán v roce 2016, kdy jejich suma vzrostla o přibližně 40 %. Naopak největší pokles sumy aktiv je znázorněn v roce 2017. V tento rok se objem aktiv zmenšil o necelých 42 %.

Stálá aktiva² jsou za celé sledované období složena pouze z položek patřících do dlouhodobého hmotného majetku. Dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek a dlouhodobé pohledávky jsou zde nulové. Stálá aktiva mají rostoucí charakter. Jedinou výjimkou je rok 2017, kdy suma stálých aktiv klesla o 43 %.

Oběžná aktiva mají ve sledovaném období klesající charakter. Výjimkou je rok 2014, kdy oproti roku 2013 stoupla suma oběžných aktiv o 18 %. Poté začala jejich hodnota meziročně klesat. Oběžná aktiva jsou tvořena zásobami, krátkodobými pohledávkami a krátkodobým finančním majetkem. Položka zásoby ve sledovaném období dosáhla svého vrcholu v roce 2015, následující rok kleslo o necelých 8 % a v roce 2017 o dalších 14 %. Krátkodobé pohledávky mají klesající tendenci, výjimkou je zde rok 2016, kdy jejich objem vzrostl o 15 %. Objem krátkodobého finančního majetku se v roce 2014 zvětšil o 33 %, poté začal meziročně klesat.

---

² Dle terminologie KZK je dlouhodobý majetek označován jako stálá aktiva.

Tabulka č. 5 - Horizontální analýza aktiv

	2013	2014	2015	2016	2017
AKTIVA	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
AKTIVA %	100 %	19,90 %	-8,65 %	39,79 %	-41,70 %
Stálá aktiva	859 916,70	1 116 044,10	1 333 361,10	3 905 507,64	2 226 311,64
Stálá aktiva %	100 %	29,79 %	19,47 %	192,91 %	-43,00 %
Dlouhodobý hmotný majetek	859 916,70	1 116 044,10	1 333 361,10	3 905 507,64	2 226 311,64
Dlouhodobý hmotný majetek %	100 %	29,79 %	19,47 %	192,91 %	-43,00 %
Oběžná aktiva	4 425 549,08	5 221 191,23	4 455 828,19	4 187 445,45	2 491 920,79
Oběžná aktiva %	100 %	17,98 %	-14,66 %	-6,02 %	-40,49 %
Zásoby	164 165,41	184 903,60	210 663,27	193 998,40	166 400,00
Zásoby %	100 %	12,63 %	13,99 %	-7,91 %	-14,23 %
Krátkodobé pohledávky	1 804 532,86	1 770 458,55	1 597 596,80	1 838 583,70	1 060 124,83
Krátkodobé pohledávky %	100 %	-1,89 %	-9,77 %	15,08 %	-42,34 %
Krátkodobý finanční majetek	2 456 850,81	3 265 829,08	2 647 568,12	2 154 863,35	1 265 395,96
Krátkodobý finanční majetek %	100 %	32,93 %	-18,93 %	-18,61 %	-41,28 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza pasiv

Suma pasiv se musí vždy rovnat sumě aktiv, proto objem celkových pasiv meziročně kolísá, stejně jako je tomu u celkových aktiv. Pasiva jsou tvořena vlastním kapitálem a cizími zdroji.

Objem vlastního kapitálu meziročně stoupá, největší nárůst je zaznamenán v roce 2016, kdy oproti předešlému roku vzrostl o více jak 63 %. Rok 2017 je zde výjimkou, suma vlastního kapitálu se jediný rok nezvýšila, ale snížila a to o zhruba 57 %. Hlavními položkami vlastního kapitálu jsou jmění účetní jednotky, fondy účetní jednotky a výsledek hospodaření. Jmění účetní jednotky je pasivum, které má tendenci k růstu. Největší nárůst byl v roce 2016 a to o celých 188 %. Pokles je zaznamenán opět v roce 2017, kdy se objem jmění účetní jednotky snížil o 43 %. Fondy účetní jednotky mají spíše klesající charakter. Nejvýraznější

změna nastala v roce 2017, kdy hodnota klesla o 93 %. Výsledek hospodaření je po celé sledované období kladný, přesto jeho hodnoty kolísají.

Cizí zdroje jsou tvořeny jen krátkodobými závazky. Dále sem patří rezervy a dlouhodobé závazky, ty jsou ale za sledované období nulové. Krátkodobé závazky mají meziroční tendenci k růstu. Za sledované období došlo k poklesu v roce 2015, kdy krátkodobé závazky klesly o přibližně 25 %. Další pokles byl zaznamenán v roce 2017, kdy objem krátkodobých závazků klesl o 8 %.

Tabulka č. 6 - Horizontální analýza pasiv

	2013	2014	2015	2016	2017
PASIVA	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
PASIVA %	100 %	19,90 %	-8,65 %	39,79 %	-41,70 %
Vlastní kapitál	2 966 599,09	3 156 420,42	3 385 920,45	5 531 679,05	2 365 992,60
Vlastní kapitál %	100 %	6,40 %	7,27 %	63,37 %	-57,23 %
Jmění účetní jednotky	859 916,70	1 143 044,10	1 359 278,10	3 917 974,64	2 226 228,64
Jmění účetní jednotky %	100 %	32,93 %	18,91 %	188,24 %	-43,18 %
Fondy účetní jednotky	1 958 596,53	1 863 984,99	1 910 919,32	1 611 718,81	115 256,50
Fondy účetní jednotky %	100 %	-4,83 %	2,52 %	-15,66 %	-92,85 %
Výsledek hospodaření	148 085,86	149 391,33	115 723,03	1 985,60	24 507,46
Výsledek hospodaření %	100 %	0,88 %	-22,54 %	-98,28 %	1 134,26 %
Cizí zdroje	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
Cizí zdroje %	100 %	37,17 %	-24,45 %	6,56 %	-8,15 %
Krátkodobé závazky	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
Krátkodobé závazky %	100 %	37,17 %	-24,45 %	6,56 %	-8,15 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti

Suma celkových nákladů na hlavní činnost KZK meziročně pozvolně stoupá. V roce 2014 vzrostla o 5,5 %, následující rok zde byl vzestup pouze o 1 % a roku 2016 se objem celkových nákladů zvýšil o 4 %. Výjimka byla zaznamenána v roce 2017, kdy na rozdíl od předešlých let došlo k poklesu o 2 %. Celkové náklady obsahují položky náklady z činnosti, finanční náklady, náklady na transfery, náklady ze sdílených daní a poplatků a daň z příjmů. Náklady na hlavní činnost obsahují pouze náklady z činnosti a finanční náklady.

Z důvodu, že celkové náklady obsahují po celé sledované období s výjimkou v roce 2014 pouze náklady z činnosti, má tato položka velmi podobný vývojový trend jako mají celkové náklady, tzn. pozvolný růst až do roku 2016 a v roce 2017 mírný pokles.

Finanční náklady v roce 2014 vzrostly o 892 %, roku 2015 klesly o celých 100 % a do konce sledovaného období zůstaly nulové.

Tabulka č. 7 - Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti

Hlavní činnost	2013	2014	2015	2016	2017
NÁKLADY	19 290 876,69	20 351 327,59	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
NÁKLADY %	100 %	5,50 %	0,93 %	4,23 %	-1,79 %
Náklady z činnosti	19 290 876,69	20 350 435,70	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
Náklady z činnosti %	100 %	5,49 %	0,93 %	4,23 %	-1,79 %
Finanční náklady	0,00	891,89	0,00	0,00	0,00
Finanční náklady %	100 %	891,89 %	-100 %	0 %	0 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti

Podobně jako náklady na hlavní činnost mají i celkové výnosy z hlavní činnosti tendenci k postupnému růstu. Suma celkových výnosů mezi lety 2013 a 2014 stoupla o 5,5 %. V roce 2015 došlo k růstu o necelé 1 % a roku 2016 se objem výnosů zvýšil o 4 %. Výjimka nastala opět v roce 2017, kdy suma celkových výnosů klesla o 2 %. V případě hlavní činnosti jsou složkami celkových výnosů výnosy z činnosti, finanční výnosy, výnosy z daní a poplatků, výnosy z transferů a výnosy ze sdílených daní. Výnosy z daní a poplatků a výnosy ze sdílených daní jsou po celé sledované období nulové.

Výnosy z činnosti mají rostoucí tendenci. Největší růst byl zaznamenán v roce 2016 a to o 15 %. V následujícím roce nastal pokles výnosů z činnosti o 12 %.

Finanční výnosy v podobě úroků byly přijaty pouze v letech 2013 a 2014.

Výnosy z transferů plní roli nejdůležitějších výnosů z hlavní činnosti. Stejně jako celkové výnosy mají výnosy z transferů pozvolně rostoucí charakter. V roce 2015 zde nastal mírný pokles.

Tabulka č. 8 - Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti

Hlavní činnost	2013	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY	19 290 370,25	20 353 487,73	20 538 326,92	21 406 443,73	21 024 112,34
VÝNOSY %	100 %	5,51 %	0,91 %	4,23 %	-1,79 %
Výnosy z činnosti	2 839 068,15	2 841 326,50	3 128 735,92	3 611 810,73	3 190 079,34
Výnosy z činnosti %	100 %	0,08 %	10,12 %	15,44 %	-11,68 %
Finanční výnosy	2,10	0,23	0,00	0,00	0,00
Finanční výnosy %	100 %	-89,05 %	-100 %	0 %	0 %
Výnosy z transferů	16 451 300,00	17 512 161,00	17 409 591,00	17 794 633,00	17 834 033,00
Výnosy z transferů %	100 %	6,45 %	-0,59 %	2,21 %	0,22 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza výsledku hospodaření hlavní činnosti

Výsledek hospodaření se zjistí jako rozdíl mezi náklady a výnosy. Kromě roku 2014, kdy výnosy převyšovaly náklady, byl v případě hlavní činnosti výsledek hospodaření ve sledovaném období záporný. Mezi roky 2013 a 2014 vzrostl výsledek hospodaření o 527 %. V roce 2015 byl zaznamenán jeho pokles o 162 % a v roce 2016 o 19 %. V roce 2017 byl výsledek hospodaření stále záporný, přesto zlepšil svou hodnotu o 42 %.

Tabulka č. 9 - Horizontální analýza výsledku hospodaření hlavní činnosti

Hlavní činnost	2013	2014	2015	2016	2017
Výsledek hospodaření	-506,44	2 160,14	-1332,39	-1 581,02	-910,72
Výsledek hospodaření %	100 %	526,53 %	-161,68 %	-18,66 %	42,40 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza nákladů hospodářské činnosti

Obdobně jako u nákladů na hlavní činnost obsahují náklady na hospodářskou činnost stejné položky. Patří mezi ně náklady z činnosti, finanční náklady, náklady na transfery, náklady ze sdílených daní a poplatků a daň z příjmů. Na rozdíl od nákladů na hlavní činnost, kde se kromě nákladů z činnosti objevují i finanční náklady, u nákladů na hospodářskou činnost tomu tak není. Suma celkových nákladů je zde tvořena jen náklady z činnosti.

Náklady z činnosti mezi roky 2013 – 2015 pozvolně rostly. Změnilo se to v roce 2016, kdy klesly o zhruba 0,5 %. Roku 2017 zde nastala větší změna a tou byl pokles o 26 %.

Tabulka č. 10 - Horizontální analýza nákladů hospodářské činnosti

Hospodářská činnost	2013	2014	2015	2016	2017
NÁKLADY	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
NÁKLADY %	100 %	7,69 %	5,25 %	-0,49 %	-26,08 %
Náklady z činnosti	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
Náklady z činnosti %	100 %	7,69 %	5,25 %	-0,49 %	-26,08 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza výnosů hospodářské činnosti

Celkové výnosy z hospodářské činnosti obsahují stejné složky jako výnosy z hlavní činnosti, tedy výnosy z činnosti, finanční výnosy, výnosy z daní a poplatků, výnosy z transferů a výnosy ze sdílených daní. V případě hospodářské činnosti jsou celkové výnosy obsaženy pouze výnosy z činnosti. Obdobně jako u nákladů na hospodářskou činnost v období let 2013 – 2015 výnosy z činnosti mírně stoupají, v letech 2016 a 2017 dochází k poklesu. Rok 2017 zaznamenal největší pokles a to o necelých 25 %.

Tabulka č. 11 - Horizontální analýza výnosů hospodářské činnosti

Hospodářská činnost	2013	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
VÝNOSY %	100 %	7,03 %	3,42 %	-5,76 %	-24,95 %
Výnosy z činnosti	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
Výnosy z činnosti %	100 %	7,03 %	3,42 %	-5,76 %	-24,95 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Horizontální analýza výsledku hospodaření hospodářské činnosti

Na rozdíl od hlavní činnosti, kde byl výsledek hospodaření po většinu let záporný, v hospodářské činnosti byl ve sledovaném období vždy kladný. V roce 2014 byl oproti předešlému roku zaznamenán pokles o necelé 1 %, v roce 2015 se míra poklesu snížila o 21 % a v roce 2016 byl výsledek hospodaření o 97 % nižší. V roce 2017 nastala změna a pokles vystřídal vzrůst o 615 %.

Tabulka č. 12 - Horizontální analýza výsledku hospodaření hospodářské činnosti

Hospodářská činnost	2013	2014	2015	2016	2017
Výsledek hospodaření	148 592,30	147 231,19	117 055,42	3 566,62	25 418,18
Výsledek hospodaření %	100 %	-0,92 %	-20,50 %	-96,95 %	614,67 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

4.2.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýzou aktiv bylo zjištěno, že se ve sledovaném období každý rok mění poměr mezi stálými aktivy a oběžnými aktivy v neprospěch oběžných aktiv. V roce 2013 byl objem oběžných aktiv o necelých 68 % větší než objem stálých aktiv. V následujících letech hodnota oběžných aktiv klesala a hodnota stálých aktiv rostla.

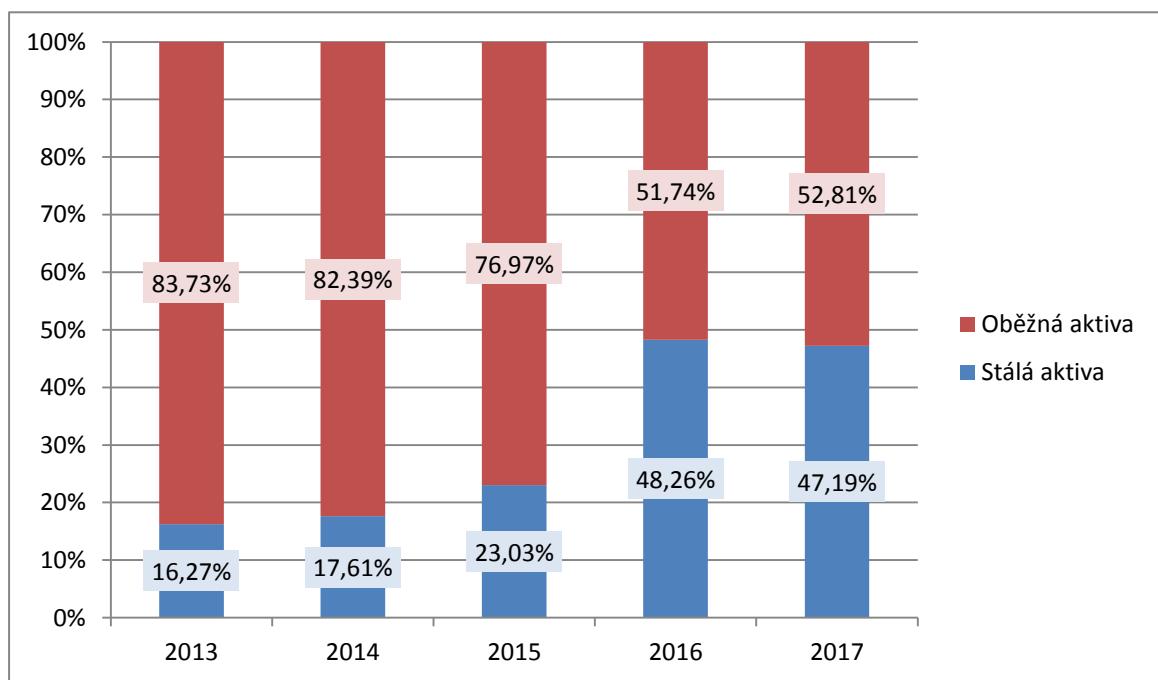
Tabulka č. 13 - Vertikální analýza aktiv

AKTIVA	2013	2014	2015	2016	2017
Stálá aktiva	859 916,70	1 116 044,10	1 333 361,10	3 905 507,64	2 226 311,64
Oběžná aktiva	4 425 549,08	5 221 191,23	4 455 828,19	4 187 445,45	2 491 920,79
Aktiva celkem	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
Stálá aktiva %	16,27 %	17,61 %	23,03 %	48,26 %	47,19 %
Oběžná aktiva %	83,73 %	82,39 %	76,97 %	51,74 %	52,81 %
Aktiva celkem %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

V následujícím grafu je zobrazeno, jak se ve sledovaném období měnil poměr mezi stálými aktivy a oběžnými aktivy.

Graf č. 1 - Grafické znázornění vertikální analýzy aktiv

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 13

Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza pasiv ukázala, že v roce 2013 byl poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji o zhruba 12 % lepší ve prospěch vlastního kapitálu. V roce 2014 byl tento poměr prakticky vyrovnán. Roku 2015 byla hodnota vlastního kapitálu o 17 % vyšší než hodnota cizích zdrojů a v roce 2016 byl poměr vlastního kapitálu větší o bezmála 37 %. Rok 2017 poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji téměř vyrovnal.

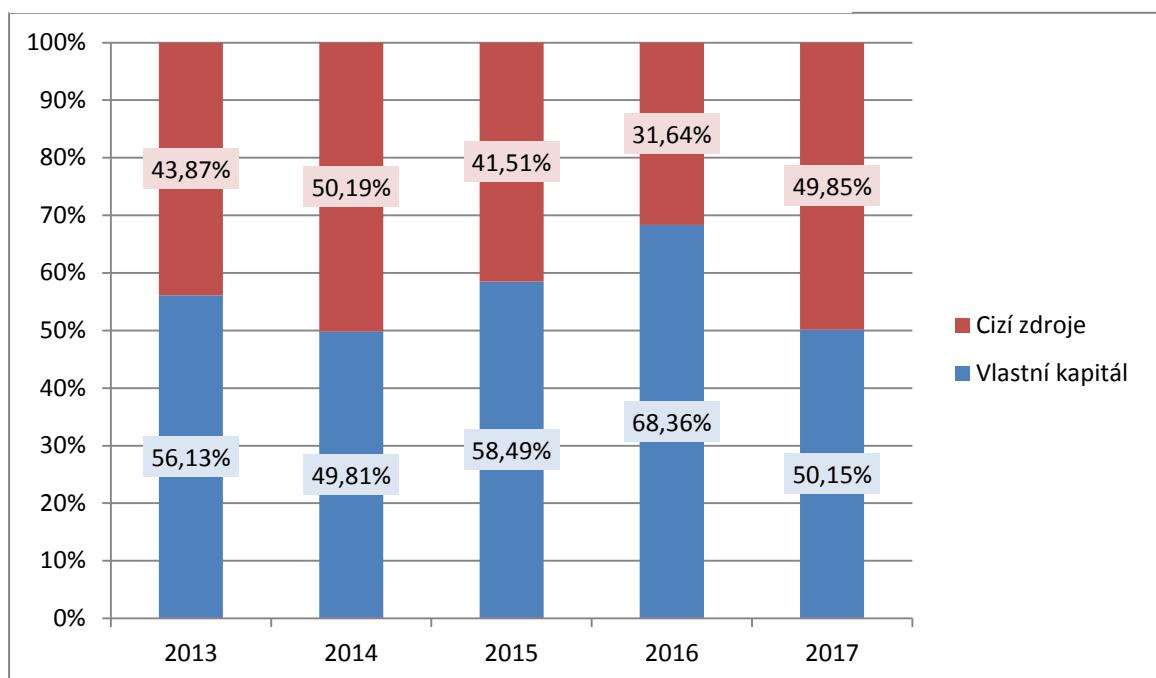
Tabulka č. 14 - Vertikální analýza pasiv

PASIVA	2013	2014	2015	2016	2017
Vlastní kapitál	2 966 599,09	3 156 420,42	3 385 920,45	5 531 679,05	2 365 992,60
Cizí zdroje	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
Pasiva celkem	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
Vlastní kapitál %	56,13 %	49,81 %	58,49 %	68,36 %	50,15 %
Cizí zdroje %	43,87 %	50,19 %	41,51 %	31,64 %	49,85 %
Pasiva celkem %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

V následujícím grafu je možné vidět měnící se poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji v období let 2013 -2017.

Graf č. 2 - Grafické znázornění vertikální analýzy pasiv

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 14

Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti

Vertikální analýzou nákladů na hlavní činnost bylo zjištěno, že v letech 2013, 2015, 2016 a 2017 jsou náklady tvořeny ze 100 % položkou náklady z činnosti. Jedinou výjimkou je zde rok 2014, kdy jsou zde nepatrno částkou obsaženy navíc finanční náklady.

Tabulka č. 15 - Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti

NÁKLADY	2013	2014	2015	2016	2017
Náklady z činnosti	19 290 876,69	20 350 435,70	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
Finanční náklady	0,00	891,89	0,00	0,00	0,00
Náklady celkem	19 290 876,69	20 351 327,59	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
Náklady z činnosti %	100 %	99,996 %	100 %	100 %	100 %
Finanční náklady %	0 %	0,004 %	0 %	0 %	0 %
Náklady celkem %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti

Z výsledků vertikální analýzy výnosů z hlavní činnosti je zřejmé, že za sledované období jsou zde obsaženy výnosy z činnosti a výnosy z transferů. Opomenutelným procentem jsou v letech 2013 a 2014 zastoupeny finanční výnosy. Poměr mezi výnosy z činnosti a výnosy z transferů meziročně kolísá. V roce 2013 byl zjištěn rozdíl o zhruba 70,5 % ve prospěch výnosů z transferů. V následujících letech se poměr nijak výrazně neměnil. V roce 2017 zůstal poměr ve prospěch výnosů z transferů, tentokrát to bylo o necelých 85 %.

Tabulka č. 16 - Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti

VÝNOSY (tis. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017
Výnosy z činnosti	2 839 068,15	2 841 326,50	3 128 735,92	3 611 810,73	3 190 079,34
Finanční výnosy	2,10	0,23	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferů	16 451 300,00	17 512 161,00	17 409 591,00	17 794 633,00	17 834 033,00
Výnosy celkem	19 290 370,25	20 353 487,73	20 538 326,92	21 406 443,73	21 024 112,34
Výnosy z činnosti %	14,72 %	13,96 %	15,23 %	16,87 %	15,17 %
Finanční výnosy %	0,00001%	0,000001%	0 %	0 %	0 %
Výnosy z transferů %	85,28 %	86,04 %	84,77 %	83,13 %	84,83 %
Výnosy celkem %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti

Náklady na hospodářskou činnost na rozdíl od nákladů na hlavní činnost obsahují pouze položku náklady z činnosti. Je tedy zřejmé, že mají 100% podíl na celkových nákladech na hospodářskou činnost po celé sledované období.

Tabulka č. 17 - Vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti

NÁKLADY (tis. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017
Náklady z činnosti	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
Náklady celkem	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
Náklady z činnosti %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Náklady celkem %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti

Obdobně jako u nákladů na hospodářskou činnost jsou i výnosy z hospodářské činnosti tvořeny pouze výnosy z činnosti.

Tabulka č. 18 - Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti

VÝNOSY (tis. Kč)	2013	2014	2015	2016	2017
Výnosy z činnosti	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
Výnosy celkem	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
Výnosy z činnosti %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Výnosy celkem %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

4.3 Analýza poměrových ukazatelů

V této práci se analýza poměrových ukazatelů skládá z jejích dílčích částí, jimiž jsou ukazatele **rentability**, **likvidity**, **aktivity**, **zadluženosti** a **autarkie**.

4.3.1 Ukazatele **rentability**

Ukazatele **rentability** měří ziskovost organizace a určují, zda efektivně využívá svoje investice. Pro potřeby neziskové organizace bude počítáno s rentabilitou aktiv, rentabilitou vlastního kapitálu a rentabilitou tržeb pro celou organizaci a následně jen pro její hlavní činnost.

Rentabilita aktiv (ROA)

Rentabilita aktiv měří, jaký zisk přinese každá investovaná koruna. Grünwald (2007) uvádí pro ukazatel ROA doporučenou hodnotu 9 % pro ziskové organizace.

Tabulka č. 19 - Rentabilita aktiv pro celou organizaci

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
EBIT ³	148 085,86	149 391,33	115 723,03	1 985,60	24 507,46
aktiva	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
ROA	2,80 %	2,36 %	2,00 %	0,03 %	0,52 %

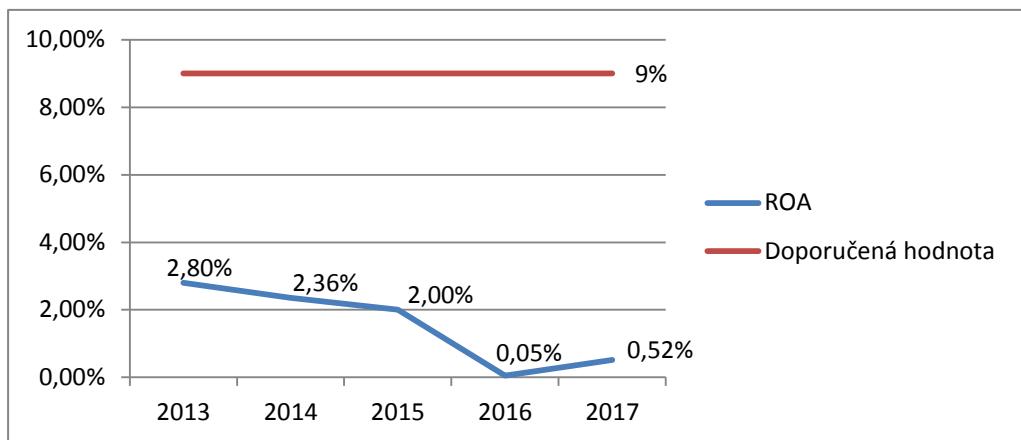
Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Ve sledovaném období se doporučené hodnotě nejvíce přiblížil výsledek ukazatele **rentability aktiv** v roce 2013. Následující dva roky hodnota pozvolně klesala. V roce 2016 byla téměř nulová a v roce 2017 opět nepatrně vzrostla. Je tedy zřejmé, že s postupem času si v oblasti **rentability aktiv** nevede KZK příliš dobře.

---

³ Hodnota EBITu odpovídá hodnotě čistého zisku z důvodu nulových daní a nákladových úroků.

Graf č. 3 - Rentabilita aktiv pro celou organizaci

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 19

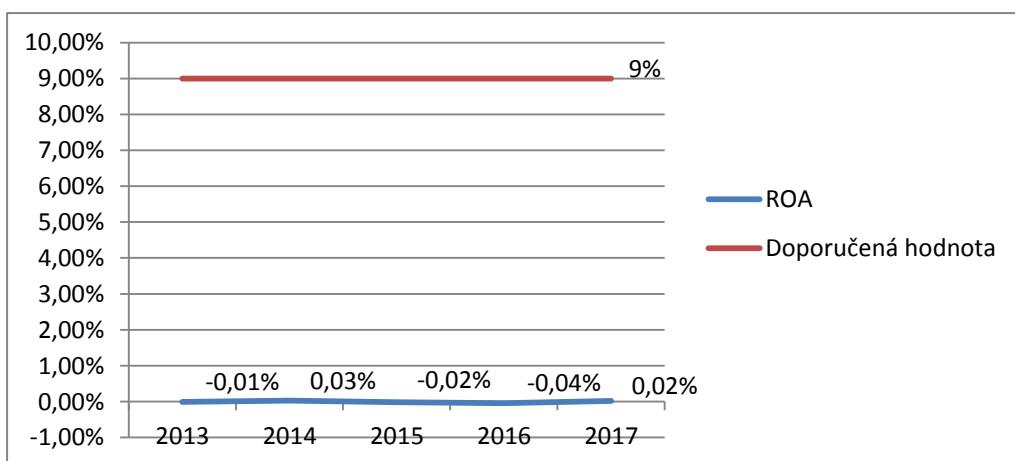
Tabulka č. 20 - Rentabilita aktiv pro hlavní činnost

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
EBIT	-506,44	2 160,14	-1 332,39	-1 581,02	-910,72
aktiva	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
ROA	-0,01 %	0,03 %	-0,02 %	-0,02	0,02

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Výsledky rentability aktiv pro hlavní činnost ukázaly, že hlavní činnost sama o sobě si vede podstatně hůře než podnik jako celek. Po celou dobu sledovaného období je hodnota ROA téměř nulová.

Graf č. 4 - Rentabilita aktiv pro hlavní činnost

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 20

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu měří výnosnost a návratnost vloženého kapitálu do podniku. Dle Grünwalda (2007) je doporučená hodnota pro ukazatel ROE 15 % v případě ziskových organizací.

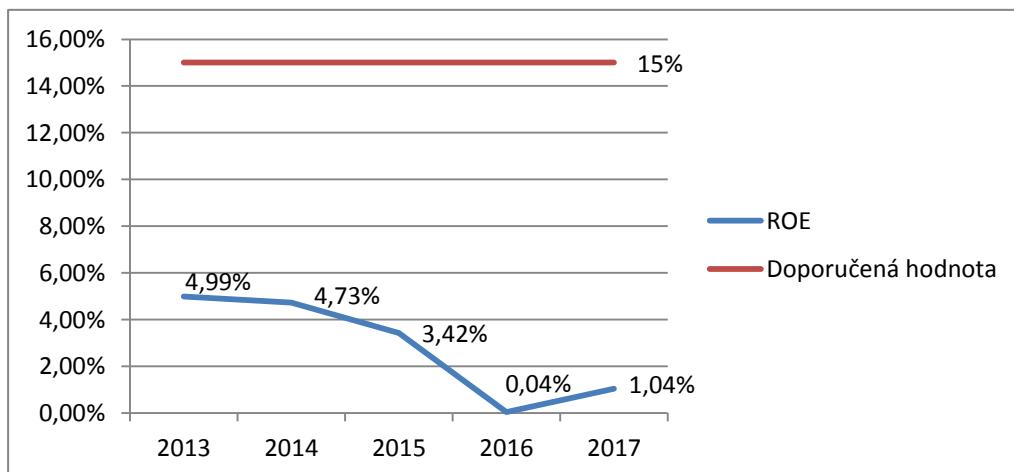
Tabulka č. 21 - Rentabilita vlastního kapitálu pro celou organizaci

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
čistý zisk ⁴	148 085,86	149 391,33	115 723,03	1 985,60	24 507,46
vlastní kapitál	2 966 599,09	3 156 420,42	3 385 920,45	5 531 679,05	2 365 992,60
ROE	4,99 %	4,73 %	3,42 %	0,04 %	1,04 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Obdobně jako u ukazatele ROA se i hodnota ukazatele ROE nejvíce přiblížila doporučené hodnotě v roce 2013, poté pozvolně klesala. Roku 2016 se hodnota přiblížila nule a v roce 2017 stoupla na 1 %.

Graf č. 5 - Rentabilita vlastního kapitálu pro celou organizaci

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 21

⁴ Položka čistý zisk je považována za položku výsledek hospodaření.

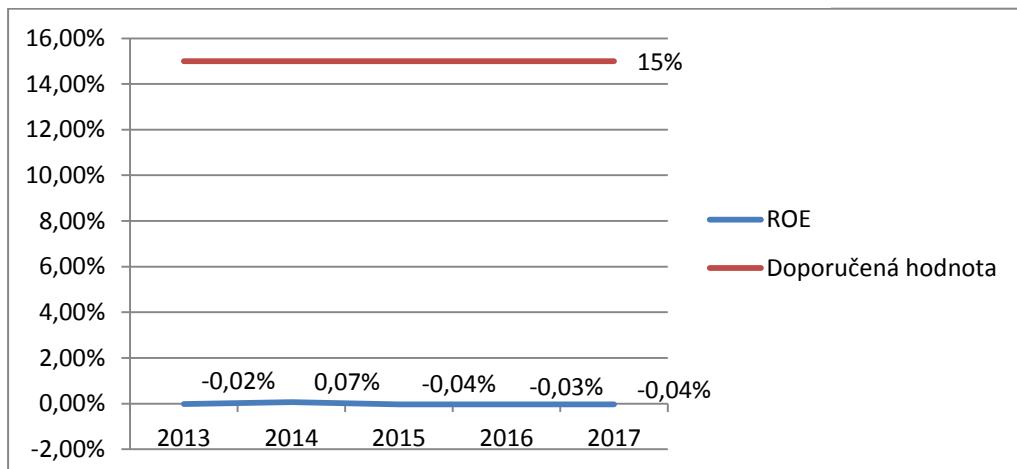
Tabulka č. 22 - Rentabilita vlastního kapitálu pro hlavní činnost

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
čistý zisk	-506,44	2 160,14	-1 332,39	-1 581,02	-910,72
vl. kapitál	2 966 599,09	3 156 420,42	3 385 920,45	5 531 679,05	2 365 992,60
ROE	-0,02 %	0,07 %	-0,04 %	-0,03 %	-0,04 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Na rozdíl od výsledků ukazatele rentability vlastního kapitálu, který byl počítán pro celou organizaci, jsou jeho výsledky pouze pro hlavní činnost každý rok nižší. Po celé sledované období byla hodnota ukazatele záporná, výjimkou je zde pouze rok 2014, kdy byla hodnota nepatrně nad nulou.

Graf č. 6 - Rentabilita vlastního kapitálu pro hlavní činnost

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 22

Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje, kolik Kč zisku připadá na 1 Kč tržeb. Růčková (2015) tvrdí, že čím vyšší je hodnota ukazatele ROS, tím lépe si podnik vede.

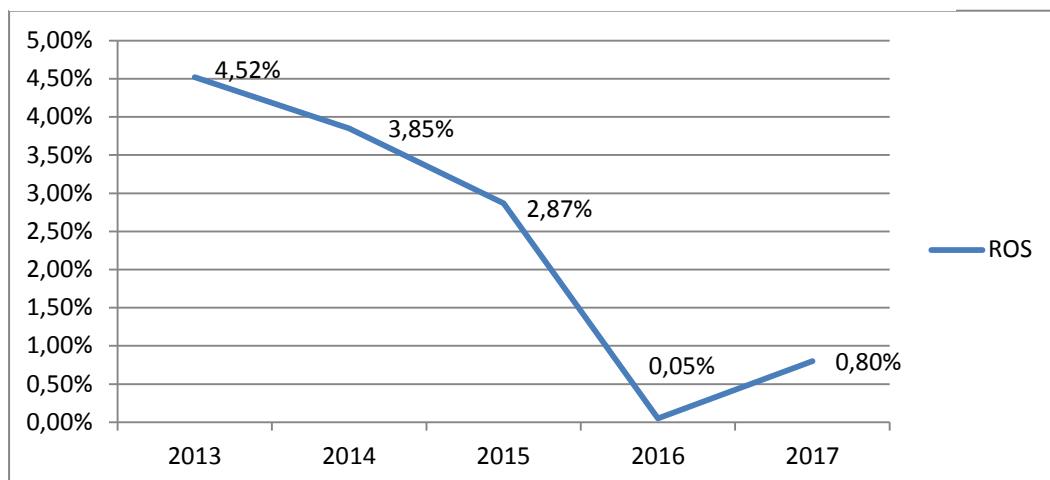
Tabulka č. 23 - Rentabilita tržeb pro celou organizaci

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
EBIT	148 085,86	149 391,33	115 723,03	1 985,60	24 507,46
tržby ⁵	3 278 916,26	3 884 056,60	4 028 113,18	4 049 671,50	3 067 906,65
ROS	4,52 %	3,85 %	2,87 %	0,05 %	0,80 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Ukazatel rentabilita tržeb počítaný pro celou organizaci KZK vykazuje ve sledovaném období klesající hodnoty. Podobně jako u ukazatelů ROA a ROE první 4 roky ve sledovaném období hodnoty ROS pozvolně klesají až do roku 2017, kdy hodnota lehce vzrostla.

Graf č. 7 - Rentabilita tržeb pro celou organizaci

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 23

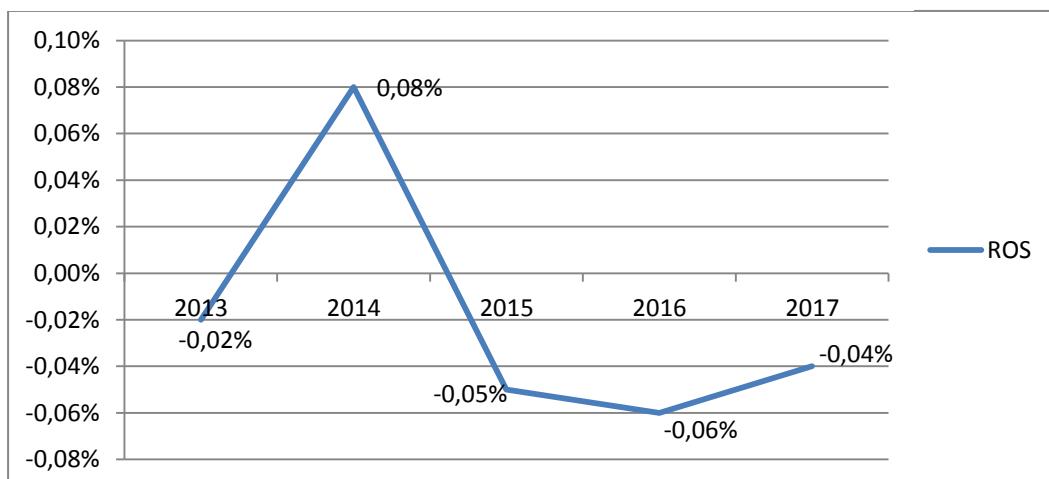
⁵ Položkou tržby se rozumí výnosy z prodeje služeb a výnosy z prodaného zboží za hlavní i hospodářská činnost dohromady.

Tabulka č. 24 - Rentabilita tržeb pro hlavní činnost

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
EBIT	-506,44	2 160,14	-1 332,39	-1 581,02	-910,72
tržby	2 264 837,28	2 581 468,85	2 733 749,62	2 792 805,48	2 448 025,49
ROS	-0,02 %	0,08 %	-0,05 %	-0,06 %	-0,04

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Výsledky ukazatele rentability tržeb pro hlavní činnost znázorňují, že po většinu sledovaného období vyšly záporné hodnoty. Stejně jako u ukazatelů ROA a ROS pro hlavní činnost je tento jev způsobený vlivem záporného hospodářského výsledku. Kladná hodnota byla zjištěna jen v roce 2014, kdy byl výsledek hospodaření hlavní činnosti kladný.

Graf č. 8 - Rentabilita tržeb pro hlavní činnost

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 24

Z výsledků ukazatelů rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb, které byly vypočteny pro celou organizaci a zvlášť pouze pro hlavní činnost, je zřejmé, že hospodářská činnost je pro KZK velmi důležitá, protože výrazně zlepšuje celkový hospodářský výsledek tím, že dosahuje po celé sledované období kladných hodnot. Kdyby organizace hospodařila pouze z hlavní činnosti, rentability by vycházely po celé období záporně.

4.3.2 Ukazatele likvidity

Likviditu lze popsat jako schopnost organizace proměnit svá aktiva na peněžní prostředky a zároveň jimi krýt své krátkodobé závazky. Pro potřeby organizace KZK bude hodnocena běžná likvidita, pohotová likvidita a okamžitá likvidita.

Běžná likvidita

Běžná likvidita měří míru pokrytí krátkodobých závazků oběžnými aktivy. Kislingerová (2010) uvádí tři strategie, dle kterých se dají určit ideální hodnoty. První z nich je agresivní strategie s hodnotami v rozmezí 1 – 1,6, další pak průměrná strategie, kde by se měly výsledné hodnoty pohybovat v rozmezí 1,6 – 2,5 a konzervativní strategie, kde jsou ideální hodnoty větší než 2,5. Pro porovnání hodnot byla zvolena průměrná strategie.

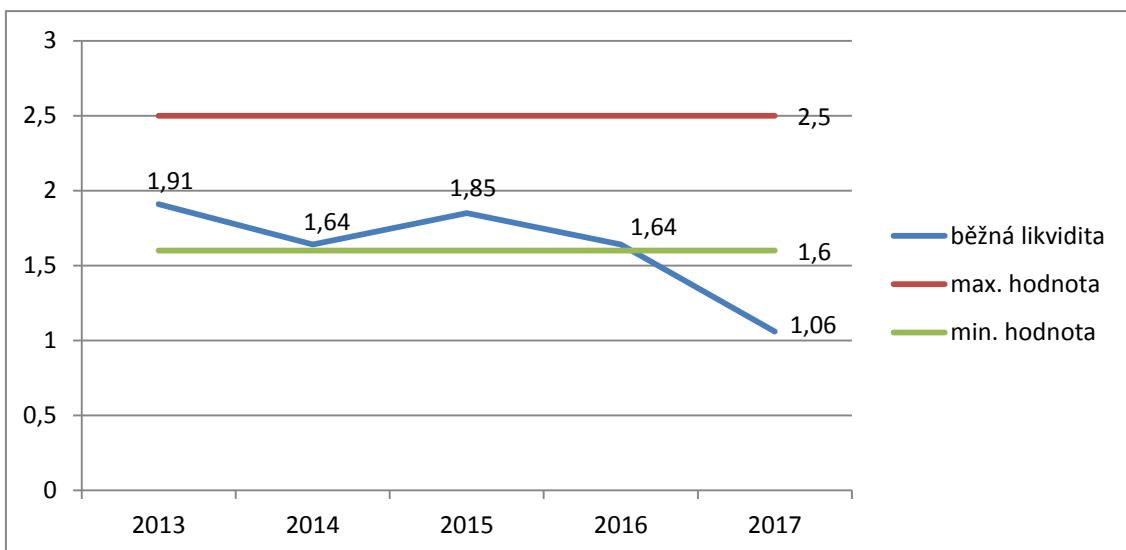
Tabulka č. 25 - Běžná likvidita

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
oběžná aktiva	4 425 549,08	5 221 191,23	4 455 828,19	4 187 445,45	2 491 920,79
krátk. závazky	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
běžná likvidita	1,91	1,64	1,85	1,64	1,06

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Dle výsledků vypočtené běžné likvidity je zřejmé, že v období let 2013 – 2016 se hodnoty pohybují v rozmezí ideálním pro průměrnou strategii. Výjimkou je rok 2017, kdy hodnota běžné likvidity odpovídala číslu 1. Z toho plyne, že ve všech letech sledovaného období by organizace KZK měla být schopna zaplatit své krátkodobé závazky v případě, že by svá oběžná aktiva proměnila na peněžní prostředky.

Graf č. 9 - Běžná likvidita

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 25

Pohotová likvidita

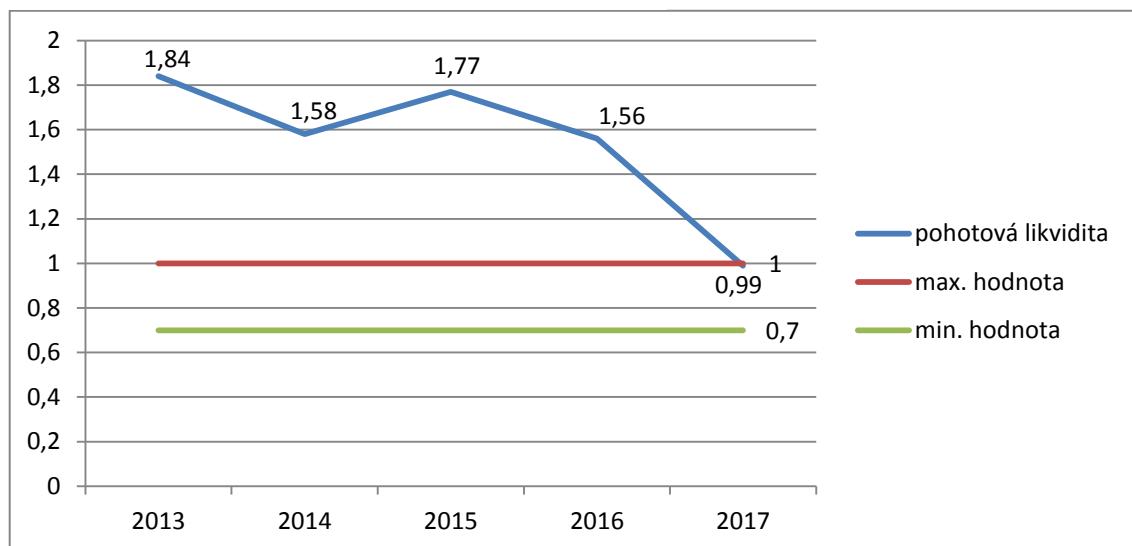
Pohotová likvidita na rozdíl od běžné likvidity vylučuje z oběžných aktiv položku zásoby. Pokud je hodnota ukazatele větší než číslo 1, organizace by měla být schopna zbavit se svých krátkodobých závazků bez prodeje zásob. Kislingerová (2010) opět uvádí tři strategie pro měření pohotové likvidity. V případě agresivní strategie by se měla výsledná hodnota pohybovat v rozmezí čísel 0,4 – 0,7. Pro průměrnou strategii jsou ideální hodnoty v rozmezí 0,7 – 1 a pro konzervativní strategii 1,1 – 1,5. Pro pohotovou likviditu byla zvolena průměrná strategie.

Tabulka č. 26 - Pohotová likvidita

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
oběžná aktiva - zásoby	4 261 383,67	5 036 287,63	4 245 164,92	3 993 447,05	2 325 530,79
krátkodobé závazky	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
pohotová likvidita	1,84	1,58	1,77	1,56	0,99

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Vypočtené hodnoty pohotové likvidity ukázaly, že pro zvolenou strategii se v rozmezí ideálních hodnot pohybuje pouze výsledek roku 2017. V rozmezí let 2013 – 2016 oproti výsledkům běžné likvidity hodnoty pohotové likvidity klesly. Neklesly však dostatečně, aby se dostaly do rozmezí ideálního pro průměrnou strategii. Hodnoty v těchto letech jsou přesto větší než 1, proto by měla být organizace schopna zaplatit své krátkodobé pohledávky bez toho, aby musela prodat veškeré zásoby.

Graf č. 10 - Pohotová likvidita

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 26

Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita zjišťuje, zda je organizace schopna v danou chvíli uhradit své krátkodobé závazky. Sedláček (2007) tvrdí, že ideální hodnota by měla být alespoň 0,2.

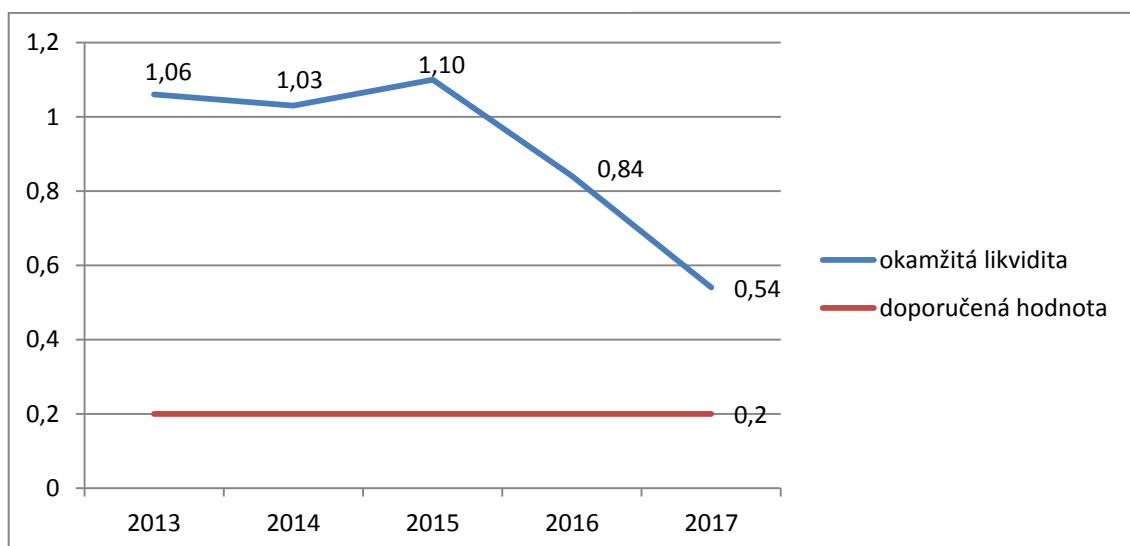
Tabulka č. 27 - Okamžitá likvidita

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
peněžní prostředky ⁶	2 456 850,81	3 265 829,08	2 647 568,12	2 154 863,35	1 265 395,96
krátkodobé závazky	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
okamžitá likvidita	1,06	1,03	1,10	0,84	0,54

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Výsledky okamžité likvidity dokázaly, že během prvních tří let, kdy je hodnota ukazatele větší než 1, by byla organizace schopna zaplatit všechny své krátkodobé závazky pomocí peněžních prostředků. Po celé sledované období je splněna minimální doporučená hodnota.

Graf č. 11 - Okamžitá likvidita

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 27

⁶ Peněžní prostředky jsou zde rozuměny jako položka krátkodobý finanční majetek.

4.3.3 Ukazatele aktivity

Skupina ukazatelů aktivity měří, jak úspěšně organizace hospodaří se svými aktivy. Měřit se dá pomocí rychlosti obratu a doby obratu. Pro potřeby organizace bude počítáno s obratem aktiv a s dobou obratu aktiv, s obratem zásob a s dobou obratu zásob, s dobou obratu pohledávek a dobou obratu závazků.

Obrat aktiv

Obrat aktiv měří, jak jsou efektivní celková aktiva ve smyslu, kolikrát se obrátí za jeden rok. Dle Kislingerové (2010) je pro ziskové firmy optimální hodnota 1.

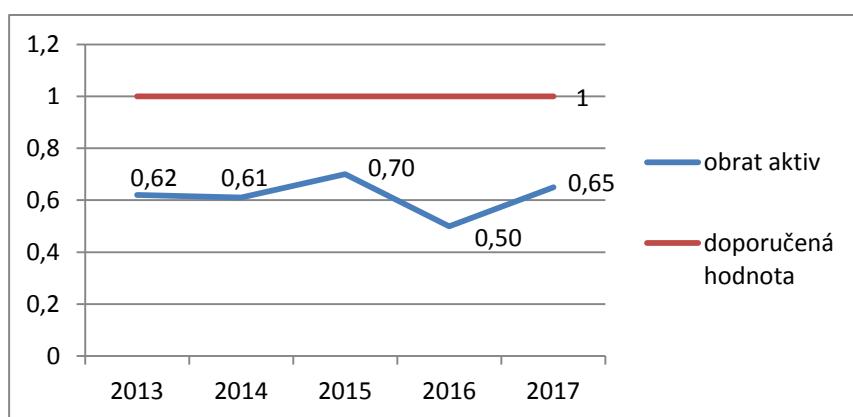
Tabulka č. 28 - Obrat aktiv

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
tržby	3 278 916,26	3 884 056,60	4 028 113,18	4 049 671,50	3 067 906,65
aktiva	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
obrat aktiv	0,62 x	0,61 x	0,70 x	0,50 x	0,65 x

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Dle vypočtených hodnot obratu aktiv bylo zjištěno, že doporučené hodnoty pro ziskové firmy v žádném roce organizace KZK nedosahuje. Je to způsobeno tím, že tržby jsou podstatně nižší než celková aktiva. U neziskových organizací však není prioritní cíl dosahovat vysokých tržeb.

Graf č. 12 - Obrat aktiv

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 28

Doba obratu aktiv

Ukazatel doby obratu aktiv měří, kolik dní jsou aktiva vázána v organizaci až do jejich spotřeby. V tomto ukazateli je potřeba použít denní tržby, které se zjistí podílem mezi ročními tržbami a počtem dnů v roce. Doporučená hodnota by měla být co nejnižší (Kislangerová, 2010).

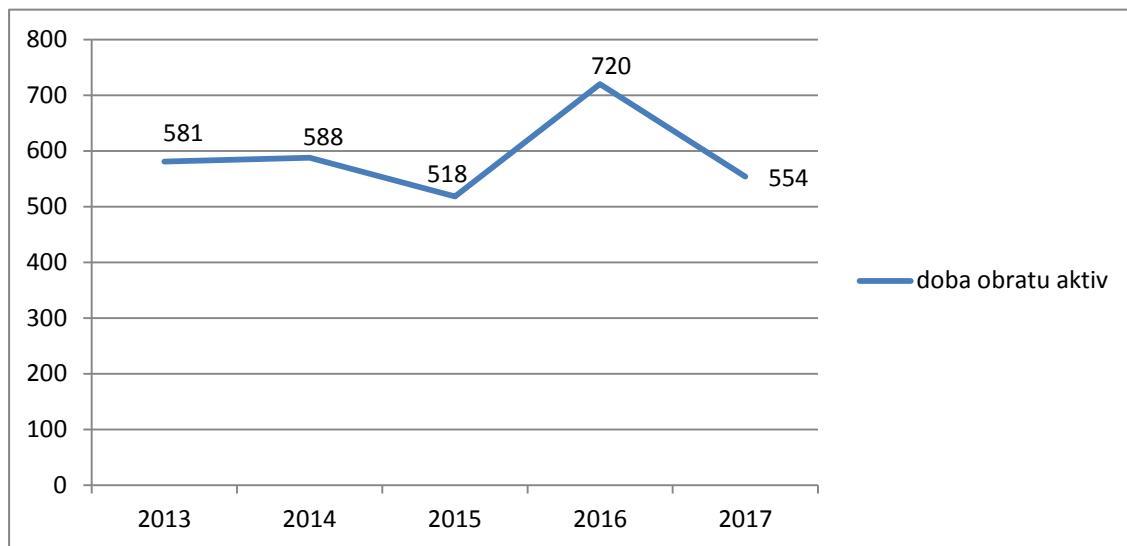
Tabulka č. 29 - Doba obratu aktiv

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
aktiva	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
denní tržby	9 108,10	10 789,05	11 189,20	11 249,09	8 521,96
doba obratu aktiv	581 dní	588 dní	518 dní	720 dní	554 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Ukazatel doby obratu aktiv ukázal, že v organizaci KZK se ve sledovaném období obrátí aktiva nejdříve za 518 dní a to v roce 2015. Nejkritičtější je zde rok 2016, který zobrazuje, že jsou aktiva v organizaci vázána po dobu 720 dní.

Graf č. 13 - Doba obratu aktiv

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 29

Obrat zásob

Obrat zásob udává, kolikrát se každá položka zásob během jednoho roku přemění v hotovost. Růčková (2015) uvádí, že hodnota ukazatele by měla být co nejvyšší.

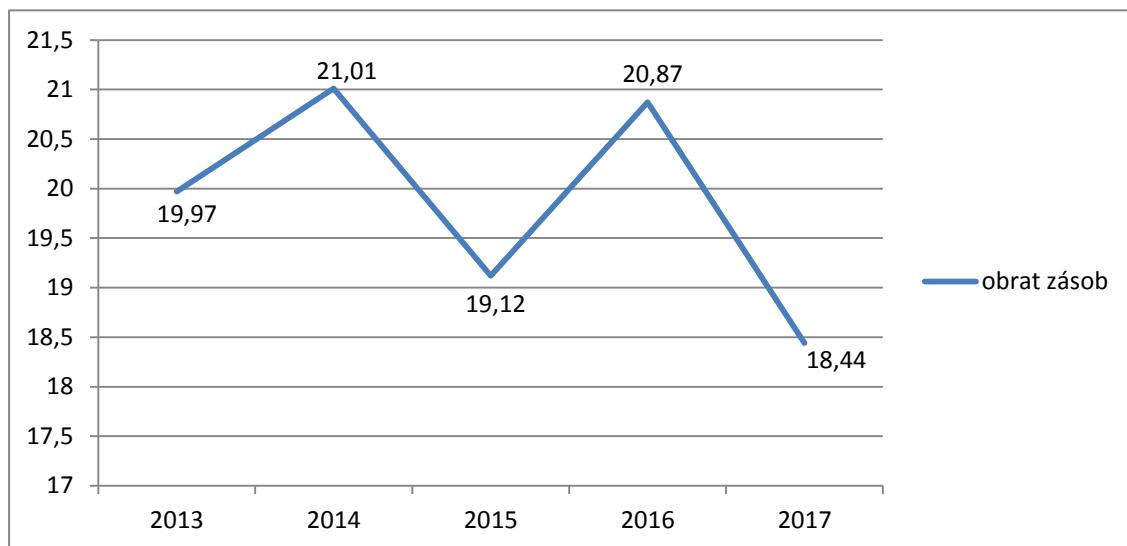
Tabulka č. 30 - Obrat zásob

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
tržby	3 278 916,26	3 884 056,60	4 028 113,18	4 049 671,50	3 067 906,65
zásoby	164 165,41	184 903,60	210 663,27	193 998,40	166 400,00
obrat zásob	19,97 x	21,01 x	19,12 x	20,87 x	18,44 x

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Pomocí ukazatele obrat zásob bylo zjištěno, že v organizaci KZK se během let 2013 – 2017 zásoby přemění v hotovost a znova uskladní přibližně 20x ročně.

Graf č. 14 - Obrat zásob

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 30

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, po který jsou v organizaci vázány zásoby do té doby, než se prodají nebo spotřebují. Kislingerová (2010) říká, že ideální hodnota by měla být co nejnižší.

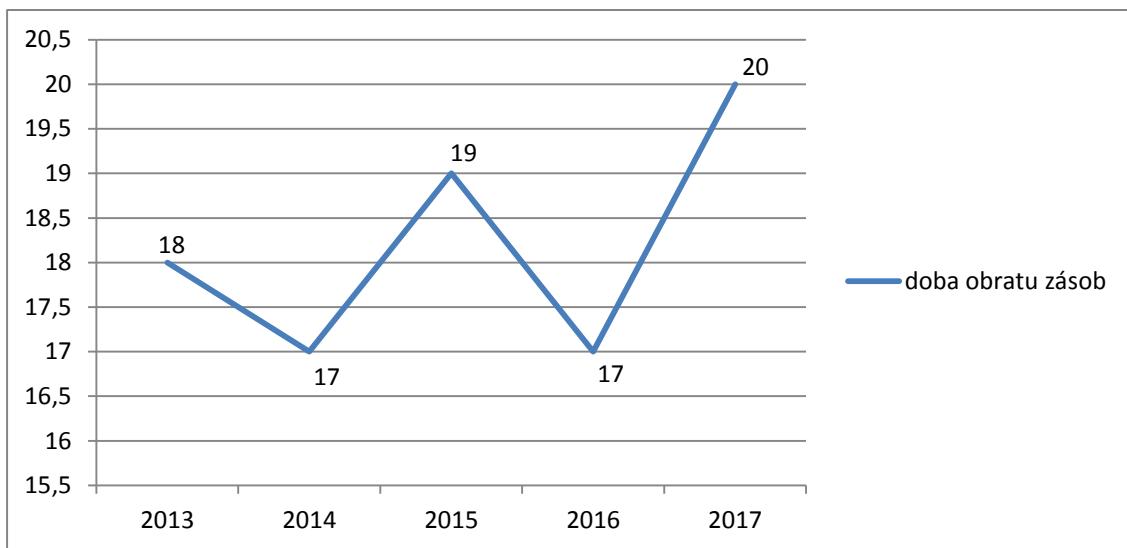
Tabulka č. 31 - Doba obratu zásob

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
zásoby	164 165,41	184 903,60	210 663,27	193 998,40	166 400,00
denní tržby	9 108,10	10 789,05	11 189,20	11 249,09	8 521,96
doba obratu zásob	18 dní	17 dní	19 dní	17 dní	20 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Vypočtené hodnoty doby obratu zásob ukazují, že v období let 2013 – 2017 trvá v rozmezí 17 – 20 dní, než se v organizaci zásoby prodají nebo spotřebují a poté znova uskladní.

Graf č. 15 - Doba obratu zásob

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 31

Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek měří, kolik uplyne dní po dobu, kdy jsou peníze z tržeb zadrženy v krátkodobých pohledávkách. Obdobně jako u doby obratu aktiv a doby obratu zásob je ideální co nejnižší hodnota (Kislingerová, 2010).

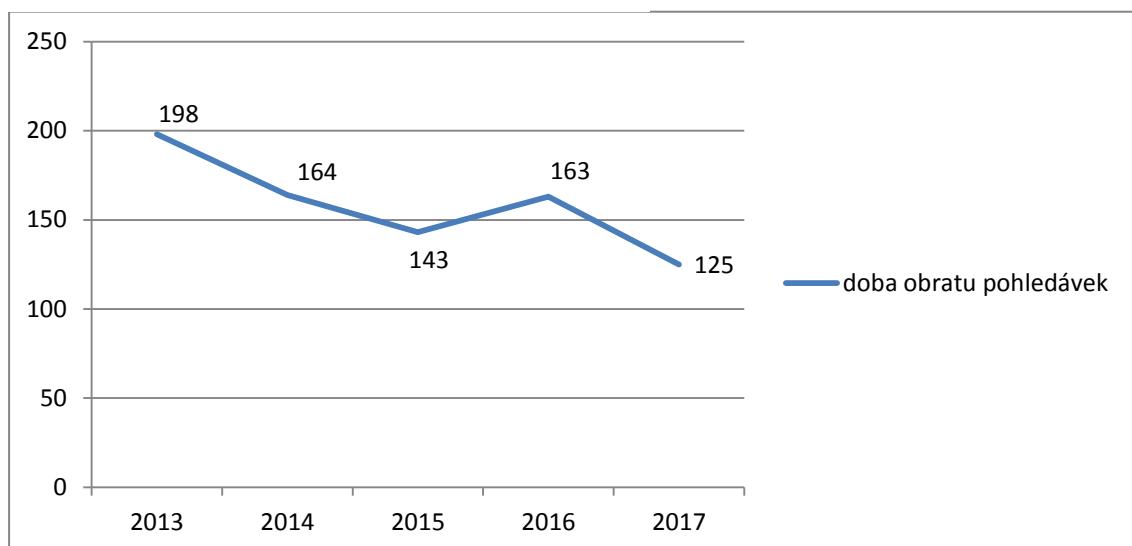
Tabulka č. 32 - Doba obratu pohledávek

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
krátkodobé pohledávky	1 804 532,86	1 770 458,55	1 597 596,80	1 838 583,70	1 060 124,83
denní tržby	9 108,10	10 789,05	11 189,20	11 249,09	8 521,96
doba obratu pohledávek	198 dní	164 dní	143 dní	163 dní	125 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Dle výsledků ukazatele doba obratu pohledávek je zřejmé, že první tři roky sledovaného období hodnota klesá, v roce 2016 vzrostla a roku 2017 opět klesla. Nejnižší výsledek měření vykazuje rok 2017, nejhůře je na tom rok 2013 s nejvyšším výsledkem.

Graf č. 16 - Doba obratu pohledávek

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 32

Doba obratu závazků

Doba obratu závazků měří počet dní, po které zůstávají v organizaci neuhrazeny krátkodobé závazky. Kislingerová (2010) uvádí jako doporučenou hodnotu tu, která by měla být co nejnižší.

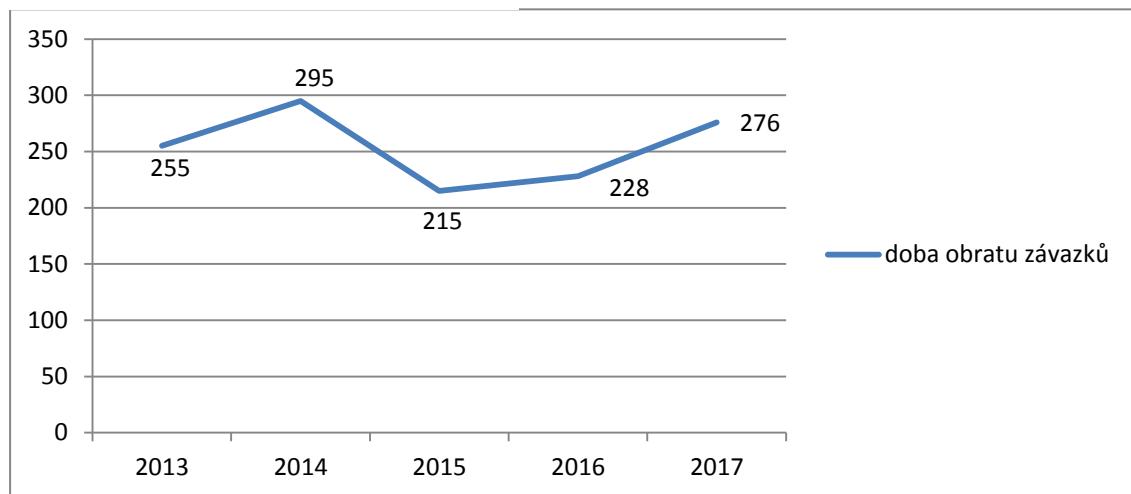
Tabulka č. 33 - Doba obratu závazků

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
krátkodobé závazky	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
denní tržby	9 108,10	10 789,05	11 189,20	11 249,09	8 521,96
doba obratu závazků	255 dní	295 dní	215 dní	228 dní	276 dní

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Výsledky ukazatele doba obratu závazků ukázaly, že vypočtené hodnoty se pohybují v intervalu od 215 dní do 295 dní. Nejhorší hodnota byla zjištěna v roce 2014. V tomto roce by splacení krátkodobých závazků pomocí tržeb trvalo necelých 10 měsíců.

Graf č. 17 - Doba obratu závazků

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 33

4.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti uvádějí, z jaké části je organizace financována z vlastních zdrojů a z jaké části z cizích zdrojů.

Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti měří, z kolika procent je organizace financována z cizích zdrojů. Ideální hodnota by měla být do 50 % (Sedláček, 2007).

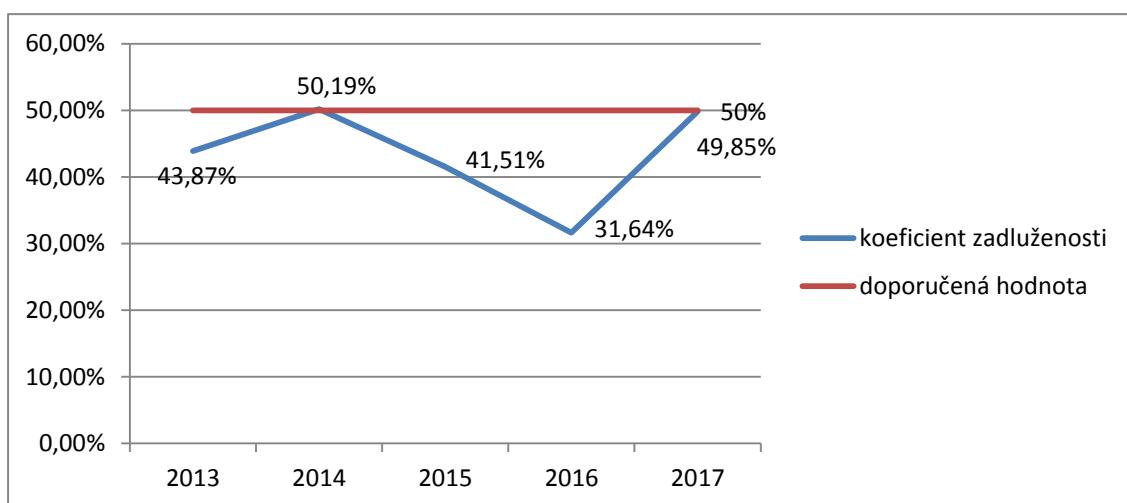
Tabulka č. 34 - Koeficient zadluženosti

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
cizí zdroje	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
pasiva	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
koef. zadluženosti	43,87 %	50,19 %	41,51 %	31,64 %	49,85 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Výsledné hodnoty koeficientu zadluženosti ukazují, že organizace KZK nemá v oblasti zadlužení problémy. Ideální hodnota je nepatrně překročena jen v roce 2014. Nejlépe si organizace vedla v roce 2016, kdy na celkové financování byly použity cizí zdroje z méně než jedné třetiny všech prostředků.

Graf č. 18 - Koeficient zadluženosti

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 34

Koeficient samofinancování

Koeficient samofinancování určuje míru vlastního kapitálu na celkových pasivech. Ideální hodnota by měla být alespoň 50 % (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

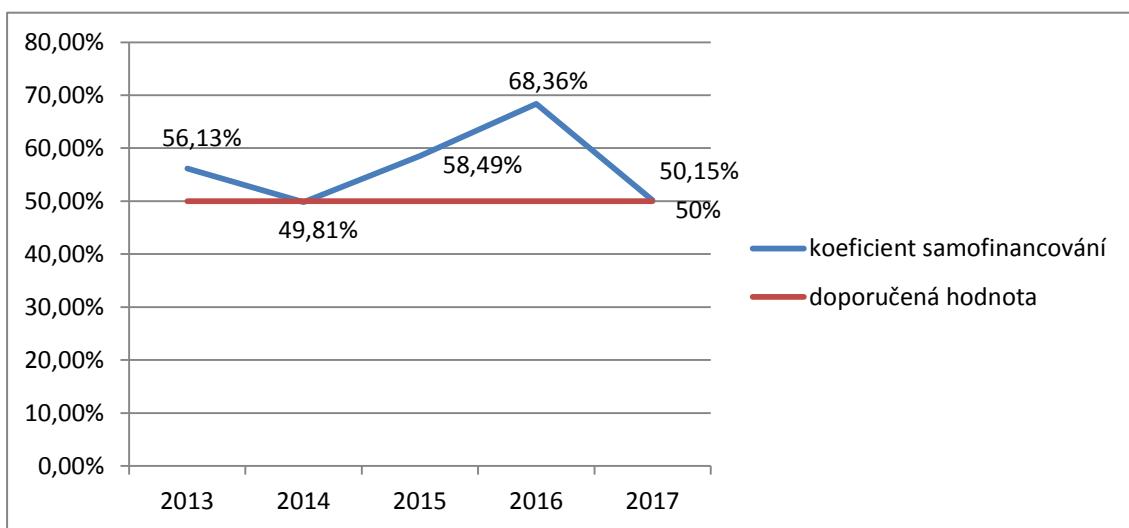
Tabulka č. 35 - Koeficient samofinancování

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
vlastní kapitál	2 966 599,09	3 156 420,42	3 385 920,45	5 531 679,05	2 365 992,60
pasiva	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
koeficient samofinancování	56,13 %	49,81 %	58,49 %	68,36 %	50,15 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Koeficient samofinancování a koeficient zadluženosti musejí dát dohromady 100 %, proto výsledné hodnoty koeficientu samofinancování jsou vůči koeficientu zadluženosti opačné. Jak již bylo zmíněno výše, nejlépe v oblasti samofinancování na tom byla organizace KZK v roce 2016, kdy v oblasti financování dokázala více jak dvě třetiny poskytnout z vlastních zdrojů.

Graf č. 19 - Koeficient samofinancování

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 35

4.3.5 Ukazatele autarkie

Ukazatele autarkie na rozdíl od ostatních ukazatelů finanční analýzy slouží pro porovnávání hodnot pouze u neziskových organizací a určují jejich soběstačnost. Autarkie může být hodnocena na bázi výnosů a nákladů a na bázi příjmů a výdajů. Pro potřeby organizace KZK bude počítáno s autarkií na bázi výnosů a nákladů pro hlavní činnost a pro hospodářskou činnost.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů znázorňuje soběstačnost organizace z hlediska krytí nákladů z dosažených výnosů v hlavní činnosti. Dle Kraftové (2002) by měla ideální hodnota odpovídat 100 %.

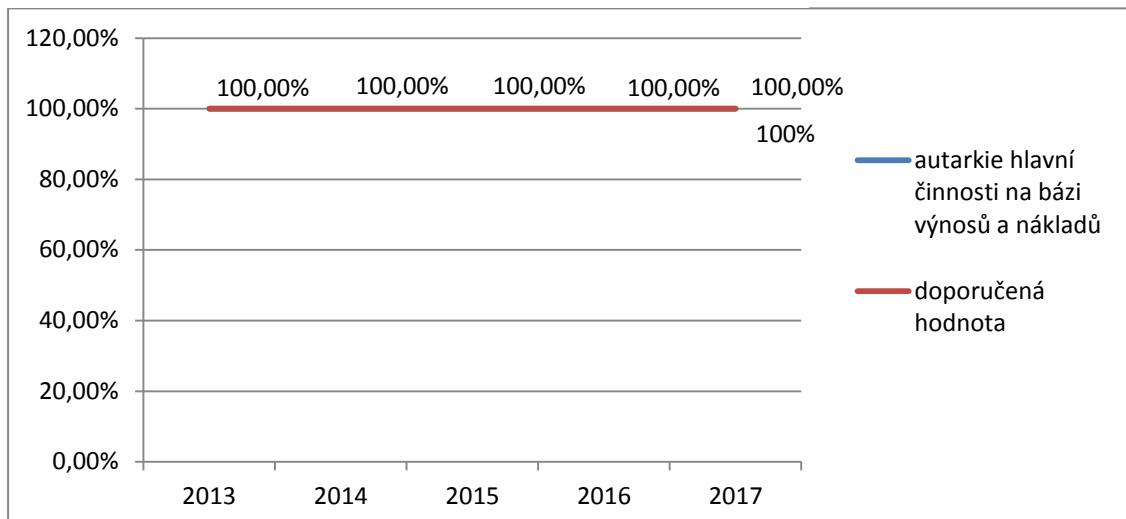
Tabulka č. 36 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
výnosy hlavní činnosti	19 290 370,25	20 353 487,73	20 538 326,92	21 406 443,73	21 024 112,34
náklady hlavní činnosti	19 290 876,69	20 351 327,59	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Výsledné hodnoty ukazatele autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů po celé sledované období vyšly 100 %. Odpovídají tedy ideální hodnotě díky tomu, že se výnosy hlavní činnosti přibližně rovnají nákladům z hlavní činnosti.

Graf č. 20 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 36

Autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů

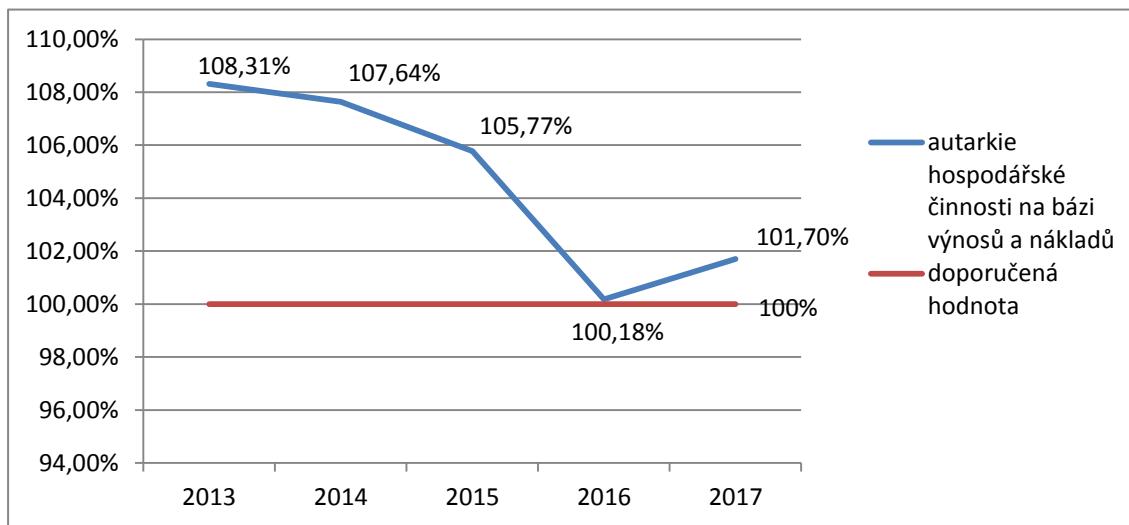
Ukazatel autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů vyjadřuje výnosově nákladovou soběstačnost organizace. Z důvodu porovnávání stejných položek jako u předchozího ukazatele je doporučená hodnota rovněž 100 %.

Tabulka č. 37 - Autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
výnosy z hosp. činnosti	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
náklady hosp. činnosti	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
autarkie hosp. činnosti na bázi výnosů a nákladů	108,31 %	107,64 %	105,77 %	100,18 %	101,70 %

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Graf č. 21 - Autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 37

Výsledné hodnoty ukazatele autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů dokazují, že hospodářská činnost organizace KZK dosahuje lepších finančních výsledků než její hlavní činnost. Po celé sledované období se výsledky zmíněného ukazatele drží nad ideální hodnotou, tedy nad 100 %. V roce 2013, kdy byla hodnota ukazatele nejvyšší, je patrné, že v hospodářské činnosti výnosy výrazně převyšovaly náklady.

5 Závěr a doporučení

Cílem této práce bylo na základě finanční analýzy neziskové organizace Kulturní zařízení Kadaň, vymezit závěry, návrhy a doporučení pro další stabilizaci a rozvoj organizace, včetně zdrojů financování neziskové organizace. Organizace KZK sídlící ve městě Kadaň byla zřízena v roce 2008. Hlavní cílem organizace je poskytování kulturních služeb a vytváření prostoru pro zvyšování kulturní úrovně pro obyvatele Kadaně a okolí. Náplní hlavní činnosti KZK je plnění funkce veřejné knihovny, spolupráce s ostatními kulturními a vzdělávacími zařízeními a institucemi, poskytování veřejné internetové sítě, organizování kulturních akcí, zajišťování muzejní a galerijní činnosti, provozování ediční činnosti atd. V rámci doplňkové činnosti vykonává KZK kromě jiného realizační činnost, reklamní činnost, průvodcovskou činnost a hostinskou činnost.

Organizace Kulturní zařízení Kadaň je převážně financována z příspěvku od zřizovatele, jímž je město Kadaň. Schválený příspěvek na rok 2019 bude činit 26 095 000,- Kč. Další položkou pro financování na rok 2019 budou vlastní výnosy v hodnotě 3 910 000,- Kč a jiné dotace a dary v částce 200 000,- Kč. Kromě jmenovaných položek financování využívá KZK dotace z Úřadu práce sloužící jako příspěvek na úhradu mzdových nákladů pro vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací.

Z horizontální analýzy je patrné, že složení celkových aktiv střídavě stoupá a klesá. Na konci sledovaného období, tedy v roce 2017, byl objem celkových aktiv zhruba o 0,5 milionu Kč menší, než objem aktiv v roce 2013, který je prvním rokem sledovaného období. Stálá aktiva složená pouze z dlouhodobého hmotného majetku zvětšila svůj objem během sledovaného období více jak 2,5x. Největší podíl na tomto jevu má fakt, že v roce 2016 byla pořízena nová stavba do vlastnictví KZK v hodnotě přibližně 2,1 milionu Kč. Oběžná aktiva svou hodnotu postupem času zmenšila zhruba o 1,9 milionu Kč. Největší vinu na tom nese krátkodobý finanční majetek, který za sledované období ztratil přibližně polovinu svého objemu. Konkrétně se jedná o položku běžný účet, který za sledované období tvoří zhruba 95 % krátkodobého finančního majetku. Horizontální analýza rovněž ukázala, že ve sledovaném období klesl objem vlastního kapitálu o 0,6 milionu Kč. Mezi položkami vlastního kapitálu je zaznamenán největší vzrůst ve jmění účetní jednotky, kde došlo ke zvětšení objemu více jak 2,5x. Největší pokles je viditelný u položky fondy účetní jednotky, které byly během sledovaného období vyčerpány z 94 %. Výsledek hospodaření byl po celou dobu sledovaného období udržován v kladných hodnotách. Horizontální analýza dále ukázala pozvolný růst nákladů hlavní činnosti v letech 2013 – 2016. Roku 2017 zde nastal pokles o necelá 2 %.

Celkovou sumu nákladů hlavní činnosti tvoří jen náklady z činnosti. Výjimka je zaznamenána v roce 2014, kdy se objevily i finanční náklady v podobě kurzové ztráty. Celkové výnosy hlavní činnosti vykazují podobné hodnoty jako celkové náklady hlavní činnosti. Suma výnosů je tvořena výnosy z činnosti, finančními výnosy a výnosy z transferů. Výnosy z činnosti během sledovaného období zvětšily svůj objem o přibližně 0,3 milionu Kč. Finanční výnosy jsou obsaženy pouze v letech 2013 a 2014 a to v nepatrných částkách v podobě výnosových úroků. Výnosy z transferů podobně jako výnosy z činnosti postupem času zvětšily svou hodnotu. V případě výnosů z transferů šlo o částku přibližně 1,4 milionu Kč. Výsledek hospodaření hlavní činnosti vykazuje ve sledovaném období záporné hodnoty. Jediná výjimka je zaznamenána v roce 2014, kdy byl výsledek hospodaření hlavní činnosti kladný. Postupným vývojem v daném období je zřejmé, že výsledek hospodaření klesl o přibližně 400,- Kč. Celkové náklady hospodářské činnosti jsou tvořeny jen položkou náklady z činnosti. Hodnota roku 2017 se oproti hodnotě roku 2013 zmenšila o přibližně 0,3 milionu Kč. Významnými položkami, které se podílejí na nákladech z činnosti, jsou spotřeba materiálu, spotřeba energie, prodané zboží, opravy a udržování, ostatní služby a mzdové náklady. Horizontální analýza dále ukázala, že výnosy hospodářské činnosti mají podobný vývojový trend jako náklady hospodářské činnosti. Během sledovaného období jejich objem klesl o přibližně 0,4 milionu Kč. Výnosy hospodářské činnosti jsou tvořeny pouze výnosy z činnosti, které obsahují položky výnosy z prodeje služeb, výnosy z pronájmu, výnosy z prodaného zboží a ostatní výnosy z činnosti. Na rozdíl od výsledku hospodaření hlavní činnosti, kdy byly výsledné hodnoty po většinu sledovaného období záporné, výsledek hospodaření hospodářské činnosti vykazuje po celé sledované období kladné hodnoty. Vývoj hodnot ukázal, že v roce 2017 byla hodnota o přibližně 123 000,- Kč nižší, než hodnota v roce 2013.

Vertikální analýza zobrazuje, jaký podíl na celkových aktivech mají stálá aktiva a oběžná aktiva. Z výsledků je patrné, že ačkoliv po celé sledované období převládají oběžná aktiva, jejich poměr postupem času klesá. Mezi lety 2013 a 2017 zde nastal pokles o 31 %. Jelikož stálá aktiva a oběžná aktiva dávají dohromady 100 %, je patrné, že pokles oběžných aktiv znamenal vzrůst stálých aktiv rovněž o 31 %. Výsledky vertikální analýzy dále dokazují, že poměr mezi vlastním kapitálem a cizími zdroji je ve sledovaném období proměnlivý. Vlastní kapitál mezi lety 2013 a 2017 zaznamenal pokles o 6 % a cizí zdroje vzrůst o 6 %. Náklady z činnosti mají ve sledovaném období 100% podíl na celkových nákladech hlavní činnosti. Výjimka je patrná v roce 2014, kdy se zde objevily i finanční náklady. Výnosy hlavní činnosti

obsahují položky výnosy z činnosti, finanční výnosy a výnosy z transferů. Finanční výnosy jsou zde obsaženy velmi nepatrným procentem, proto je podíl celkových výnosů hlavní činnosti rozdělen mezi výnosy z činnosti a výnosy z transferů. Hodnoty těchto dvou položek se během sledovaného období výrazně neměnily. Výnosy z transferů výrazně převyšují výnosy z činnosti. Vertikální analýza dále ukázala, že náklady z činnosti tvoří 100 % objemu celkových nákladů hospodářské činnosti. Stejný případ je zaznamenán u výnosů hospodářské činnosti, kde mají 100% podíl výnosy z činnosti.

Jako další byla v praktické části této práce provedena analýza poměrových ukazatelů. Jedná se o ukazatele rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a autarkie. Doporučené hodnoty, které jsou zmíněny u každého ukazatele, jsou ideální pro ziskové organizace, proto nelze výsledky analýzy dle těchto hodnot striktně posuzovat.

Rentabilita aktiv měří, jaký zisk plyně z jedné investované koruny. Doporučenou hodnotu 9 % nesplňuje žádný výsledek. Hodnoty pro celou organizaci se za sledované období pohybují v intervalu 0,03 % - 2,80 %. Rentabilita aktiv pro hlavní činnost je na tom podstatně hůře. Její hodnoty se ve sledovaných letech pohybují u hranice 0 %. Rentabilita vlastního kapitálu měří výnosnost a návratnost vlastního kapitálu vloženého do podniku. Ve vypočtených hodnotách pro celou organizaci není dodržena doporučená hodnota 15 %. Hodnoty se pohybují v rozmezí od 0,04 % do 4,99 %. Rentabilita vlastního kapitálu pro hlavní činnost vykazuje po celé sledované období hodnoty blízké 0 %. Rentabilita tržeb měří, kolik Kč zisku připadne na 1 Kč tržeb. Doporučená hodnota by měla být ideálně co nejvyšší. Ve sledovaném období byla nejvyšší vypočtená hodnota v roce 2013 a to 4,52 %. Znamená to, že tržby z hlavní i hospodářské činnosti dohromady přinesou v roce 2013 z každé jedné Kč tržeb 0,045,- Kč zisku. Rentabilita tržeb pouze pro hlavní činnost vykazuje hodnoty blížící se 0 %. Z výsledků rentability aktiv, rentability vlastního kapitálu a rentability tržeb je zřejmé, že kdyby organizace KZK hospodařila pouze z hlavní činnosti, hodnoty rentabilit by byly v podstatě nulové. Hospodářská činnost tím pádem zásadně vylepšuje celkové výsledky organizace.

Běžná likvidita určuje míru pokrytí krátkodobých závazků oběžnými aktivy. Doporučené hodnoty by měly být dle průměrné strategie v rozmezí 1,6 – 2,5. V letech 2013 – 2016 je doporučená hodnota splněna. V roce 2017 byla výsledná hodnota běžné likvidity 1,06. Po celé sledované období jsou tedy hodnoty větší než číslo 1. Z toho plyne, že organizace KZK efektivně hospodaří se svými oběžnými aktivy. Pohotová likvidita měří míru pokrytí krátkodobých závazků oběžnými aktivy s vynecháním zásob. Zvolená průměrná

strategie říká, že ideální hodnoty by měly být v rozmezí 0,7 – 1. Této skutečnosti odpovídá pouze hodnota v roce 2017. Hodnoty v letech 2013 – 2016 jsou přesto větší než 1, proto by měla být organizace schopna splatit své krátkodobé závazky bez nutnosti prodeje zásob. Okamžitá likvidita by měla ideálně vykazovat hodnotu minimálně 0,2. Tento fakt je splněn po celé sledované období. V letech 2013 - 2015, kdy je hodnota ukazatele větší než 1, by měla být organizace schopna splatit své krátkodobé závazky pomocí peněžních prostředků. Z ukazatelů likvidity je zřejmé, že organizace KZK efektivně hospodaří se všemi svými oběžnými aktivy.

Obrat aktiv měří efektivnost celkových aktiv ve smyslu, kolikrát se během jednoho roku změní v tržby. Ideální hodnota by měl být 1. Vypočtené hodnoty za sledované období jsou v rozmezí 0,50 – 0,70. Z toho plyne, že doporučené hodnoty nebylo dosaženo v žádném roce. Doba obratu aktiv měří, kolik dní jsou všechna aktiva vázána v organizaci do doby, než se spotřebují. Doporučená hodnota by měla být co nejnižší. Výsledné hodnoty se pohybují v intervalu 518 dní – 720 dní. Znamená to, že během sledovaného období jsou aktiva v organizaci vázána minimálně po dobu přibližně 17 měsíců. Obrat zásob udává, kolikrát ročně se zásoby přemění v hotovost. Ideální hodnota by měla být co nejvyšší. Ve sledovaném období se každý rok zásoby promění v hotovost přibližně 20x ročně. Doba obratu zásob udává počet dní, po které jsou v organizaci vázány zásoby do jejich spotřeby nebo prodeje. Doporučená hodnota je co nejnižší. Vypočtené hodnoty ukazatele jsou v rozmezí 17 dní – 20 dní. Je tedy možné říci, že v tomto ohledu si vede organizace KZK velmi dobře. Doba obratu pohledávek měří, kolik uplyne dní za dobu, kdy jsou peníze z tržeb zadrženy v krátkodobých pohledávkách. Ideální hodnota by měla být opět co nejnižší. Hodnoty tohoto ukazatele se pohybují v intervalu od 125 dní do 198 dní. Je tedy zřejmé, že minimální doba obratu krátkodobých pohledávek odpovídá přibližně 4 měsícům. Doba obratu závazků udává počet dní, po které zůstávají v organizaci neuhraneny krátkodobé závazky. Doporučená hodnota by měla být rovněž co nejnižší. Vypočítané hodnoty jsou v rozmezí 215 dní až 296 dní. Z toho plyne, že neuhrané krátkodobé závazky se v organizaci KZK drží minimálně po dobu 7 měsíců. Hodnoty ukazatelů aktivity nedopadly pro organizaci KZK příliš dobře. Příznivé hodnoty byly zjištěny u ukazatelů obrat zásob a doba obratu zásob. Ukazatele obrat aktiv, doba obratu aktiv, doba obratu pohledávek a doba obratu závazků vyšly pro organizaci KZK nepříznivě.

Koefficient zadluženosti měří míru zadluženosti organizace. Ideální hodnota by zde měla být maximálně 50 %. Dle zjištěných výsledků je patrné, že doporučené hodnoty je

dosaženo po celé sledované období. Mírný výkyv je zaznamenán v roce 2014, kdy byla ideální hodnota překročena o 0,19 %. Koeficient samofinancování se odráží v koeficientu zadluženosti. Zde by měla být ideální hodnota minimálně 50 %. Jak již bylo řečeno, dané dva ukazatele spolu úzce souvisí, proto jsou výsledné hodnoty splněny po celé období s výjimkou v roce 2014, kdy hodnota byla o 0,19 % nižší než ta doporučená. Z ukazatelů zadluženosti je zřejmé, že organizace KZK nemá v oblasti financování problém.

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů znázorňuje, jak moc je organizace soběstačná z hlediska krytí nákladů pomocí výnosů. Ideální hodnota je 100 %. Doporučené hodnoty je dosaženo po celé sledované období. Autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů měří totéž jako předešlý ukazatel, jen s tou změnou, že pro výpočty jsou použity hodnoty pouze pro hospodářskou činnost. Doporučená hodnota je také 100 %. Na rozdíl od hlavní činnosti vykazuje hospodářská činnost lepší výsledky. Přesahuje doporučenou hodnotu ve všech letech sledovaného období. Z ukazatelů autarkie je patrné, že v oblasti nákladů a výnosů si organizace KZK vede ideálně v hlavní činnosti a v hospodářské činnosti si vede dokonce ještě lépe.

Doporučení

Vzhledem k tomu, že výsledné hodnoty ukazatelů rentability a autarkie vykazují hodnoty příznivé pro hospodářskou činnost, stálo by za zvážení tuto činnost dále rozvíjet. Z ukazatelů autarkie je zřejmé, že hospodářská činnost přináší vyšší zisky, což se následně odráží v ukazatelích rentability. Bylo by tedy příhodné, kdyby se organizace soustředila na pronájem prostor, pronájem a půjčování věcí movitých, reklamní činnost a marketing atd., což by vedlo ke zvýšení výnosů z hospodářské činnosti.

Jak již bylo řečeno, položka běžný účet tvoří přibližně 95 % krátkodobého finančního majetku. Jelikož se jedná o milionové částky, které jsou drženy na běžném účtu, stálo by za úvahu vložit tyto prostředky do banky na termínované vklady, kde by se zhodnotily lépe než na běžném účtu.

V příloze č. 1 je navrhnut postup, při kterém lze získat finanční prostředky prostřednictvím městské knihovny. Je zde navrhнуто 20% zdražení poplatku za roční zápisné a způsob, který by přilákal nové platící čtenáře. Finanční přínos by v tomto případě činil 336 408,- Kč ročně.

6 Seznam použitých zdrojů

BOUKAL, Petr a kol. *Fundraising pro neziskové organizace*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4487-2.

BOUKAL, Petr a Hana VÁROVÁ. *Ekonomika a financování neziskových organizací*. První vydání. Praha: Oeconomica, 2007. ISBN 978-80-245-1293-8.

GRÜNWALD, Rolf. *Finanční analýza a plánování podniku*. První vydání. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-26-2.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. První vydání. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. Třetí vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7179-903-0.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTĚKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4456-8.

KOČÍ, Petr a kol. *Meritum nevýdělečné organizace*. Osmé vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-737-7.

KRAFTOVÁ, Ivana. *Finanční analýza municipální firmy*. První vydání. Praha: C. H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: Vznik, účetnictví, daně*. 12. aktualizované vydání. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-825-3.

MORÁVEK, Zdeněk a kol. *Meritum příspěvkové organizace*. Šesté vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN 978-80-7357-736-0.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. První vydání. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-342-4.

PELC, Vladimír. *Daňové podmínky působení neziskových subjektů*. První vydání. Praha: C. H. Beck, 2010. ISBN 978-80-7400-190-1.

PELIKÁNOVÁ, Anna. Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky. Druhé aktualizované vydání. Praha: GRADA Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-9510-7.

REKTORÍK, Jaroslav a kol. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. Druhé vydání. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. Páté aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5534-2.

SALAMON, Lester M. a Helmut K. ANHEIER. *Defining the nonprofit sector: a cross-national analysis*. První vydání. New York: Manchester University Press, 1997. ISBN 0-7190-4902-4.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. Druhé vydání. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4004-1.

SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Druhé vydání. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

VÍT, Petr. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5477-2.

Internetové zdroje:

Knihovna. [online] Knihovnakadan. [cit. 2019-03-04]. Dostupné z:
http://www.knihovnakadan.cz/?page_id=14

7 Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Přehled vzorců použitých v praktické části	12
Tabulka č. 2 - Členění neziskových organizací podle právní normy.....	16
Tabulka č. 3 - Kulturní akce 2017	42
Tabulka č. 4 - Rozpočet 2019	43
Tabulka č. 5 - Horizontální analýza aktiv	45
Tabulka č. 6 - Horizontální analýza pasiv	46
Tabulka č. 7 - Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti	47
Tabulka č. 8 - Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti.....	48
Tabulka č. 9 - Horizontální analýza výsledku hospodaření hlavní činnosti	49
Tabulka č. 10 - Horizontální analýza nákladů hospodářské činnosti	49
Tabulka č. 11 - Horizontální analýza výnosů hospodářské činnosti.....	50
Tabulka č. 12 - Horizontální analýza výsledku hospodaření hospodářské činnosti	50
Tabulka č. 13 - Vertikální analýza aktiv	51
Tabulka č. 14 - Vertikální analýza pasiv	52
Tabulka č. 15 - Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti	53
Tabulka č. 16 - Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti.....	53
Tabulka č. 17 - Vertikální analýza nákladů hospodářské činnosti	54
Tabulka č. 18 - Vertikální analýza výnosů hospodářské činnosti.....	54
Tabulka č. 19 - Rentabilita aktiv pro celou organizaci	55
Tabulka č. 20 - Rentabilita aktiv pro hlavní činnost.....	56
Tabulka č. 21 - Rentabilita vlastního kapitálu pro celou organizaci	57
Tabulka č. 22 - Rentabilita vlastního kapitálu pro hlavní činnost	58
Tabulka č. 23 - Rentabilita tržeb pro celou organizaci	59
Tabulka č. 24 - Rentabilita tržeb pro hlavní činnost.....	60
Tabulka č. 25 - Běžná likvidita.....	61
Tabulka č. 26 - Pohotová likvidita.....	63
Tabulka č. 27 - Okamžitá likvidita	64
Tabulka č. 28 - Obrat aktiv	65
Tabulka č. 29 - Doba obratu aktiv	66
Tabulka č. 30 - Obrat zásob	67
Tabulka č. 31 - Doba obratu zásob	68
Tabulka č. 32 - Doba obratu pohledávek	69

Tabulka č. 33 - Doba obratu závazků	70
Tabulka č. 34 - Koeficient zadluženosti	71
Tabulka č. 35 - Koeficient samofinancování	72
Tabulka č. 36 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	73
Tabulka č. 37 - Autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů	74
Tabulka č. 38 - Ceník knihovny a odhad čtenářů	86
Tabulka č. 39 - Odhad nových čtenářů	87

8 Seznam grafů

Graf č. 1 - Grafické znázornění vertikální analýzy aktiv.....	51
Graf č. 2 - Grafické znázornění vertikální analýzy pasiv	52
Graf č. 3 - Rentabilita aktiv pro celou organizaci	56
Graf č. 4 - Rentabilita aktiv pro hlavní činnost.....	56
Graf č. 5 - Rentabilita vlastního kapitálu pro celou organizaci	57
Graf č. 6 - Rentabilita vlastního kapitálu pro hlavní činnost	58
Graf č. 7 - Rentabilita tržeb pro celou organizaci	59
Graf č. 8 - Rentabilita tržeb pro hlavní činnost.....	60
Graf č. 9 - Běžná likvidita.....	62
Graf č. 10 - Pohotová likvidita.....	63
Graf č. 11 - Okamžitá likvidita	64
Graf č. 12 - Obrat aktiv	65
Graf č. 13 - Doba obratu aktiv	66
Graf č. 14 - Obrat zásob.....	67
Graf č. 15 - Doba obratu zásob	68
Graf č. 16 - Doba obratu pohledávek	69
Graf č. 17 - Doba obratu závazků	70
Graf č. 18 - Koeficient zadluženosti	71
Graf č. 19 - Koeficient samofinancování	72
Graf č. 20 - Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů	74
Graf č. 21 - Autarkie hospodářské činnosti na bázi výnosů a nákladů	75

9 Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Struktura národního hospodářství	13
Obrázek č. 2 - Řídící struktura.....	.39

10 Seznam příloh

Příloha č. 1 - Přístup hodnocení k ekonomické situaci neziskové organizace	86
Příloha č. 2 - Letáček	88
Příloha č. 3 - Aktiva	89
Příloha č. 4 - Pasiva	90
Příloha č. 5 - Náklady hlavní činnosti.....	91
Příloha č. 6 - Výnosy hlavní činnosti.....	92
Příloha č. 7 - Výsledek hospodaření hlavní činnosti	92
Příloha č. 8 - Náklady hospodářské činnosti.....	92
Příloha č. 9 - Výnosy hospodářské činnosti.....	93
Příloha č. 10 - Výsledek hospodaření hospodářské činnosti	93

11 Přílohy

Příloha č. 1 - Přístup hodnocení k ekonomické situaci neziskové organizace

Je navržen metodologický přístup ke zlepšení ekonomické situace KZK. Jedná se o rozšíření činnosti městské knihovny ve dvou fázích. První fáze obsahuje zdražení zápisného na 1 rok a druhá fáze by měla přilákat širokou veřejnost.

První fáze se týká zdražení ročního zápisného o 20 % ve všech kategoriích platících čtenářů. Knihovna má svou stálou klientelu, která má o čtení zájem, proto budou čtenáři ochotni si připlatit vzhledem k tomu, co knihovna nabízí. V následující tabulce je uvedeno, kolik platí čtenáři v současnosti, kolik budou platit po zavedení 20% přirážky a odhad platících návštěvníků knihovny v jednotlivých kategoriích.

Tabulka č. 38 - Ceník knihovny a odhad čtenářů

Kategorie	Současná cena	Budoucí cena	Odhad čtenářů	Nový zisk
0 - 5 let	zdarma	zdarma	80	0,- Kč
6 - 15 let	50,- Kč	60,- Kč	700	7 000,- Kč
16 - 60 let	150,- Kč	180,- Kč	4 500	135 000,- Kč
61 - 70 let	100,- Kč	120,- Kč	400	8 000,- Kč
71 let a více	zdarma	zdarma	150	0,- Kč
držitelé ZTP	100,- Kč	120,- Kč	150	3 000,- Kč
právnické osoby	300,- Kč	360,- Kč	10	600,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle www.knihovnakadan.cz

Dle tabulky č. 38 je zřejmé, že po zavedení zdražení bude nový roční zisk činit 153 600,- Kč. V důsledku zdražení je očekáván 2% úpadek čtenářů. Konečný zisk bude tedy činit 150 528,- Kč.

Druhá fáze se týká přilákání nových čtenářů různých věkových kategorií. Je všeobecně známo, že čtení se stává stále méně populární aktivitou. Řešením by bylo, kdyby knihovnice v rámci své měsíční mzdy pořádaly besedy na základních a středních školách a v domově důchodců, který má sídlo v budově kadaňského hradu stejně jako městská knihovna. Knihovnice by mohly rozdávat letáky ve školách a v domově důchodců a kromě toho je i nechávat na veřejných místech, kde by nemusely platit za pronájem. Jedná se například o informační turistické centrum, sportovní halu, městskou galerii nebo samotné prostory

knihovny. Letáček by byl ve velikosti A5 a bylo by jich vyrobeno 1 500 kusů, jeho návrh na podobu je zobrazen v příloze č. 2. Náklady na letáčky by vyšly na 3 000,- Kč. Důležitým lákadlem bude, že nově registrovaní čtenáři budou mít první rok zápisné zdarma. Díky tomuto faktu se očekává, že složení nově příchozích čtenářů bude následující:

Tabulka č. 39 - Odhad nových čtenářů

Kategorie	Cena	Odhad čtenářů	Nový zisk
0 - 5 let	zdarma	5	0,- Kč
6 - 15 let	60,- Kč	150	9 000,- Kč
16 - 60 let	180,- Kč	900	162 000,- Kč
61 - 70 let	120,- Kč	80	9 600,- Kč
71 let a více	zdarma	40	0,- Kč
držitelé ZTP	120,- Kč	60	7 200,- Kč
právnické osoby	360,- Kč	3	1 080,- Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Dle tabulky č. 39 je zřejmé, že díky odhadnutému počtu nových čtenářů vznikne zisk v hodnotě 188 880,- Kč ročně.

Pokud se vezme v potaz skutečnost, že kvůli zdražení by přišla knihovna o 2 % čtenářů, ale přesto by získala zisk v podobě zdražení zápisného a navíc i v podobě platby za nově příchozí čtenáře, pak je vhodné tento návrh zvážit. Po odečtení nákladů na letáčky by nově vzniklý zisk činil 336 408,- Kč ročně.

Příloha č. 2 - Letáček

Přijď do knihovny a staň se
naším novým
věrným čtenářem

PRVNÍ ROK MÁŠ ZDARMA!

Městská knihovna Kadaň
Tyršova 134

Zdroj: vlastní zpracování

Příloha č. 3 - Aktiva

	2013	2014	2015	2016	2017
AKTIVA	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
Stálá aktiva	859 916,70	1 116 044,10	1 333 361,10	3 905 507,64	2 226 311,64
<u>Dlouh. nehmotný majetek</u>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<u>Dlouhodobý hmotný majetek</u>	859 916,70	1 116 044,10	1 333 361,10	3 905 057,64	2 226 311,64
Kulturní předměty	42 339,70	197 858,10	257 858,10	337 060,10	337 060,10
Stavby	516 940,00	498 220,00	479 500,00	2 558 580,00	0,00
Samostatné HMV a soubory	300 637,00	419 966,00	596 003,00	1 009 417,54	1 229 441,54
<u>Ostatní dl. hmotný majetek</u>	0,00	0,00	0,00	0,00	659 810,00
<u>Dlouhodobý finanční majetek</u>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<u>Dlouhodobé pohledávky</u>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	4 425 549,08	5 221 191,23	4 455 828,19	4 187 445,45	2 491 920,79
<u>Zásoby</u>	164 165,41	184 903,60	210 663,27	193 998,40	166 400,00
Zboží na skladě	164 165,41	184 903,60	210 663,27	193 998,40	166 400,00
<u>Krátkodobé pohledávky</u>	1 804 532,86	1 770 458,55	1 597 596,80	1 838 583,70	1 060 124,83
Odběratelé	475 266,73	230 846,73	292 128,73	136 597,73	66 920,00
Krátk. poskytnuté zálohy	1 195 098,08	1 366 091,21	1 125 661,35	1 277 809,10	886 370,42
Jiné pohledávky z hl. činnosti	39 818,27	105 570,68	109 220,68	356 975,52	65 752,41
Pohledávky za zaměstnanci	29 000,00	10 800,00	12 972,00	14 666,00	21 798,00
Daň z přidané hodnoty	55 923,78	32 537,93	47 614,54	44 519,35	0,00
Náklady příštích období	9 396,00	24 404,00	9 791,50	8 016,00	19 284,00
Ostatní krátk. pohledávky	30,00	208,00	208,00	0,00	0,00
<u>Krátkodobý finanční majetek</u>	2 456 850,81	3 265 829,08	2 647 568,12	2 154 863,35	1 265 395,96
Běžný účet	2 353 829,58	3 106 081,98	2 432 800,12	2 023 361,35	1 174 319,96
Běžný účet FKSP	27 665,23	34 641,10	53 257,00	2 271,00	9 412,00
Ceniny	33 600,00	0,00	35 490,00	8 260,00	17 710,00
Pokladna	41 756,00	125 106,00	126 021,00	120 971,00	63 954,00

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Příloha č. 4 - Pasiva

	2013	2014	2015	2016	2017
PASIVA	5 285 465,78	6 337 235,33	5 789 189,29	8 092 503,09	4 718 232,43
Vlastní kapitál	2 966 599,09	3 156 420,42	3 385 920,45	5 531 679,05	2 365 992,60
<u>Jmění ÚJ a uprav. položky</u>	859 916,70	1 143 044,10	1 359 278,10	3 917 974,64	2 226 228,64
Jmění účetní jednotky	859 916,70	1 116 044,10	1 203 361,10	3 775 057,64	2 096 311,64
Transfery na pořízení DM	0,00	0,00	128 917,00	115 917,00	102 917,00
Opravy minulých období	0,00	27 000,00	27 000,00	27 000,00	27 000,00
<u>Fondy účetní jednotky</u>	1 958 596,53	1 863 984,99	1 910 919,32	1 611 718,81	115 256,50
Fond odměn	71 885,00	100 885,00	129 885,00	76 885,00	0,00
Fond kulturních a soc. potřeb	28 710,00	37 140,00	50 233,00	7 323,00	7 675,00
Rezervní fond tvořený z VH	545 086,23	464 172,09	556 330,42	369 868,45	36 601,14
Rezervní fond z ostat. titulů	0,00	5 000,00	5 000,00	5 000,00	5000,00
Fond reprodukce majetku	1 312 915,30	1 256 787,90	1 169 470,90	1 152 642,36	67 980,36
<u>Výsledek hospodaření</u>	148 085,86	149 391,33	115 723,03	1 985,60	24 507,46
VH běžného účetního období	148 085,86	149 391,33	115 723,03	1 985,60	24 507,46
Cizí zdroje	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
<u>Rezervy</u>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<u>Dlouhodobé závazky</u>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
<u>Krátkodobé závazky</u>	2 318 866,69	3 180 814,91	2 403 268,84	2 560 824,04	2 352 239,83
Dodavatelé	192 250,91	641 620,14	332 157,00	384 939,65	254 090,36
Krátkodobé přijaté zálohy	166 527,55	159 745,52	174 267,84	156 529,39	170 927,54
Zaměstnanci	389 621,00	468 775,00	417 060,00	480 594,00	517 857,00
Zúčtování s ISZP	228 412,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sociální zabezpečení	0,00	190 969,00	165 761,00	178 373,00	207 222,00
Zdravotní pojištění	0,00	81 539,00	71 388,00	76 452,00	89 251,00
Jiné přímě daně	47 775,00	48 153,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní daně a poplatky	0,00	0,00	35 053,00	42 366,00	51 854,00
Daň z přidané hodnoty	52 280,00	40 304,00	0,00	0,00	25 141,43
Dohadné účty pasivní	1 233 000,00	1 541 929,25	1 198 782,00	1 220 733,00	1 026 296,50
Ostatní krátkodobé závazky	9 000,23	7 800,00	8 800,00	20 840,00	9 600,00

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Příloha č. 5 - Náklady hlavní činnosti

Hlavní činnost	2013	2014	2015	2016	2017
NÁKLADY	19 290 876,69	20 351 327,59	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
Náklady z činnosti	19 290 876,69	20 350 435,70	20 539 659,31	21 408 024,75	21 025 023,06
Spotřeba materiálu	918 711,12	1 066 099,89	877 385,51	874 542,39	1 029 843,52
Spotřeba energie	2 973 328,73	2 991 262,89	2 409 895,67	2 822 347,34	1 761 736,05
Spotřeba dodávek	28 185,28	31 937,69	34 724,51	36 526,91	33 925,49
Prodané zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	2 342,74
Opravy a udržování	491 326,77	809 136,88	447 717,19	560 116,38	424 589,04
Cestovné	11 882,00	3 489,00	479,00	21 032,00	26 365,00
Náklady na reprez.	1 565,00	3 282,00	7 196,00	282,00	894,00
Ostatní služby	5 491 636,91	5 435 443,98	6 063 530,14	6 156 644,89	6 764 992,43
Mzdové náklady	6 238 198,00	6 726 923,00	6 981 330,00	7 432 768,00	7 512 114,00
Zákonné SP	2 046 146,00	2 191 282,00	2 242 831,00	2 283 221,00	2 324 150,00
Jiné sociální pojištění	23 142,00	30 059,00	31 923,00	31 222,00	29 023,00
Zákonné soc. náklady	215 362,00	257 412,00	271 663,00	328 850,00	356 231,00
Daň silniční	4 213,00	4 075,00	5 438,00	5 000,00	5 062,00
Jiné pokuty a penále	0,00	273,00	0,00	0,00	0,00
Smluvní pokuty	0,00	0,00	4 578,00	4 423,00	0,00
Odpisy DM	83 004,00	95 395,00	105 752,00	163 438,00	195 507,00
Opravné položky	-2 340,00	0,00	1 694,00	6776,00	0,00
Náklady z drobn.DM	41 182,15	237 517,41	529 569,79	136 331,06	196 065,05
Ostatní náklady	348 333,73	466 844,96	524 132,50	544 503,78	362 182,74
Finanční náklady	0,00	891,89	0,00	0,00	0,00
Kurzové ztráty	0,00	891,89	0,00	0,00	0,00
Náklady na transf.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady ze sdíl.DaP	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Daň z příjmů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Příloha č. 6 - Výnosy hlavní činnosti

Hlavní činnost	2013	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY	19 290 370,25	20 353 487,73	20 538 326,92	21 406 443,73	21 024 112,34
Výnosy z činnosti	2 839 068,15	2 841 326,50	3 128 735,92	3 611 810,73	3 190 079,34
Výnosy z prodeje sl.	2 264 078,28	2 580 851,45	2 731 812,62	2 792 805,48	2 448 025,49
Výnosy z prod. zboží	759,00	617,40	1 937,00	0,00	0,00
Čerpání fondů	333 472,00	20 000,00	53 233,00	530 185,00	301 357,00
Ostatní výn. z činnosti	240 758,87	239 857,65	341 753,00	288 820,25	440 696,85
Finanční výnosy	2,10	0,23	0,00	0,00	0,00
Úroky	2,10	0,23	0,00	0,00	0,00
Výnosy z daní a pop.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferů	16 451 300,00	17 512 161,00	17 409 591,00	17 794 633,00	17 834 033,00
Výnosy institucí z tr.	16 451 300,00	17 512 161,00	17 409 591,00	17 794 633,00	17 834 033,00
Výnosy ze sdíl. daní	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Příloha č. 7 - Výsledek hospodaření hlavní činnosti

VH					
VH před zdaněním	-506,44	2 160,14	-1332,39	-1 581,02	-910,72
VH účetního období	-506,44	2 160,14	-1332,39	-1 581,02	-910,72

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Příloha č. 8 - Náklady hospodářské činnosti

Hospodářská činnost	2013	2014	2015	2016	2017
NÁKLADY	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
Náklady z činnosti	1 788 455,88	1 925 973,48	2 027 092,76	2 017 186,50	1 491 173,60
Spotřeba materiálu	147 472,53	303 668,96	160 563,00	190 475,38	76 388,23
Spotřeba energie	305 988,64	120 727,89	376 769,19	218 591,70	300 663,50
Spotřeba jiných dodávek	14 388,00	21 292,00	20 594,86	23 133,00	22 616,00
Prodané zboží	432 429,10	624 815,46	696 234,89	685 272,43	358 037,10
Opravy a udržování	219 504,00	281 144,00	204 508,63	155 661,00	229 325,21
Ostatní služby	266 042,61	87 892,98	117 432,71	410 973,99	104 906,56
Mzdové náklady	228 940,00	271 494,00	255 891,00	222 144,00	262 890,00
Zákonné sociální pojištění	77 850,00	92 324,00	87 006,00	70 459,00	85 157,00
Náklady z drobného DM	0,00	122 614,19	108 093,37	40 476,00	51 190,00

Ostatní náklady z činnosti	96 841,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finanční náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady na transfery	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady ze sdíl. daní a pop.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Daň z příjmů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 - 2017

Příloha č. 9 - Výnosy hospodářské činnosti

Hospodářská činnost	2013	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
Výnosy z činnosti	1 937 048,18	2 073 204,67	2 144 148,18	2 020 753,12	1 516 591,78
Výnosy z prodeje služeb	357 082,64	447 603,29	340 438,01	235 095,05	130 000,00
Výnosy z pronájmu	902 685,55	734 390,50	819 777,15	738 949,91	876 156,10
Výnosy z prodaného zboží	656 996,34	854 984,46	953 925,55	1 021 770,97	489 881,16
Ostatní výnosy z činnosti	20 282,65	36 226,42	30 007,47	24 937,19	20 554,52
Finanční výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z daní a poplatků	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy ze sdílených daní	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017

Příloha č. 10 - Výsledek hospodaření hospodářské činnosti

Hospodářská činnost	2013	2014	2015	2016	2017
VH					
VH před zdaněním	148 592,30	147 231,19	117 055,42	3 566,62	25 418,18
VH účetního období	148 592,30	147 231,19	117 055,42	3 566,62	25 418,18

Zdroj: vlastní zpracování dle výkazů 2013 – 2017